

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 23 lipca 2013 r.

Poz. 829

USTAWA

z dnia 13 czerwca 2013 r.

o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów¹

Art. 1. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60 w § 4:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonuje odpłatnie zadania przewodnika górskiego bez uprawnień wymaganych dla określonego obszaru górskiego,”

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) prowadzi szkolenie dla kandydatów na przewodników górskich bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów szkoleń,”;

2) art. 138d otrzymuje brzmienie:

„Art. 138d. § 1. Kto, podejmując zadania przewodnika górskiego na określonym obszarze górskim wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

§ 2. Tej samej karze podlega organizator turystyki, który wprowadza klientów w błąd co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika górskiego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.²) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. Okręgowa rada adwokacka prowadzi listę adwokatów i aplikantów adwokackich. Okręgowa rada adwokacka obowiązana jest do publikowania aktualnej listy adwokatów i listy aplikantów adwokackich w Biuletynie Informacji Publicznej.”;

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej, ustawę z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych, ustawę z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, ustawę z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka, ustawę z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami oraz ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 7, poz. 45, Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830.

2) w art. 66:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osób, które przez okres co najmniej 3 lat zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa albo wykonywały zawód komornika;”,

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. lub egzamin notarialny po dniu 22 kwietnia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:

a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego lub

b) wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, ze zm.³), lub c) były zatrudnione w urządach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”,

– w pkt 5 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) zajmowały stanowisko referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub

b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, lub”,

– w pkt 5 dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) były zatrudnione w urządach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego.”,

b) w ust. 2:

– pkt 2–4 otrzymują brzmienie:

„2) osoby, które przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego;

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830.

- 3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;
- 4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”,
- po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
 „4a) osoby, które po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”,
- pkt 5 otrzymuje brzmienie:
 „5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, notarialny lub komorniczy;”;
- 3) w art. 68 w ust. 3 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:
 „6) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4 lit. c i pkt 5 lit. c;
 7) dokument zaświadczający uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego lub notarialnego.”;
- 4) w art. 69 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 „1. Okręgowa rada adwokacka przesyła wraz z aktami osobowymi kandydata do Ministra Sprawiedliwości w terminie 7 dni każdą uchwałę o wpisie na listę adwokatów, a w terminie 30 dni każdą uchwałę o wpisie na listę aplikantów adwokackich. Okręgowa rada adwokacka w terminie 7 dni zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę adwokatów, a w terminie 30 dni o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę aplikantów adwokackich.”;
- 5) w art. 75c w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie
 „Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:”;
- 6) w art. 75i:
 a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:
 „1a. Wybór odpowiedzi polega na zakreśleniu na karcie odpowiedzi jednej z trzech propozycji odpowiedzi (A albo B, albo C).”,
 b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b–1d w brzmieniu:
 „1b. Zmiana zakreślonej odpowiedzi jest niedozwolona.
 1c. Wyłączną podstawę ustalenia wyniku kandydata stanowią odpowiedzi zakreślone na karcie odpowiedzi.
 1d. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.”;
- 7) w art. 76:
 a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Aplikacja adwokacka rozpoczyna się dnia 1 stycznia każdego roku i trwa 3 lata. Celem aplikacji adwokackiej jest przygotowanie aplikanta do należytego i samodzielnego wykonywania zawodu adwokata, w szczególności wykształcenie umiejętności z zakresu zastępstwa procesowego, sporządzania pism, umów i opinii oraz przyswojenie zasad wykonywania zawodu.”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Aplikantowi, który odbył aplikację adwokacką, właściwa okręgowa rada adwokacka wydaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia aplikacji adwokackiej, zaświadczenie o jej odbyciu.”;
- 8) w art. 76a:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów adwokackich, który uzyskał zgodę pracodawcy na odbywanie aplikacji adwokackiej, przysługuje zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.”,
- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów adwokackich, który nie uzyskał zgody pracodawcy na odbywanie aplikacji adwokackiej, przysługuje zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych bez zachowania prawa do wynagrodzenia.”;
- 9) art. 77 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 77. 1. Po sześciu miesiącach aplikacji adwokackiej aplikant adwokacki może zastępować adwokata przed sądami, organami ścigania, organami państwowymi, samorządowymi i innymi instytucjami, z wyjątkiem Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu.
2. Przez okres roku od daty zakończenia aplikacji wskazanej w zaświadczeniu o odbyciu aplikacji adwokackiej aplikant adwokacki może zastępować adwokata, w zakresie, o którym mowa w ust. 1.
3. Aplikant radcowski może zastępować adwokata na takich samych zasadach jak radcę prawnego, jeżeli adwokat jest współnikiem w spółce adwokacko-radcowskiej, z wyjątkiem spraw, w których adwokat występuje w charakterze obrońcy w postępowaniu karnym i w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe.
4. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, dotyczą również spraw objętych świadczeniem pomocy prawnej z urzędu.
5. Aplikant adwokacki może sporządzać i podpisywać pisma procesowe związane z występowaniem adwokata przed sądami, organami ścigania i organami państwowymi, samorządowymi i innymi instytucjami – z wyraźnego upoważnienia adwokata, z wyłączeniem apelacji, skargi kasacyjnej i skargi konstytucyjnej.”;

10) w art. 77a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Sprawiedliwości powołuje przed każdym egzaminem adwokackim, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zadań na egzamin adwokacki, zwany dalej „zespołem”.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej zespołu Minister Sprawiedliwości uzgadnia z przewodniczącym zespołu lub jego zastępcą terminarz pracy zespołu oraz zapewnia zespołowi miejsce i odpowiednie warunki pracy.”,

c) uchyla się ust. 6 i 7,

d) ust. 8–13 otrzymują brzmienie:

„8. Na każdą z części egzaminu adwokackiego zespół sporządza zadania wraz z opisami istotnych zagadnień z zakresu prawa karnego, cywilnego lub rodzinnego, gospodarczego, administracyjnego i zasad wykonywania zawodu.

9. Okręgowa rada adwokacka może zgłaszać zespołowi, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu, propozycje zadań wraz z opisami istotnych zagadnień.

10. Ostateczną treść zadań wraz z opisami istotnych zagadnień ustala zespół większością głosów w obecności co najmniej 5 członków zespołu. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zespołu.
  11. Do wydrukowania i doręczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 78 ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
  12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, określi, w drodze rozporządzenia:
    - 1) tryb i sposób działania zespołu,
    - 2) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień, ich przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 78 ust. 1, zadań na egzamin adwokacki – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu adwokackiego, w szczególności konieczność zabezpieczenia zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem;
    - 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków.
  13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, mając na uwadze konieczność zachowania zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i zabezpieczenia zadań oraz opisów istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;
- 11) w art. 78:
- a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
    - „3. W skład komisji egzaminacyjnych wchodzi 4 osoby wskazane przez Ministra Sprawiedliwości i 4 osoby wskazane przez Naczelną Radę Adwokacką spośród adwokatów.
    4. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisje egzaminacyjne na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych rad adwokackich oraz wyznacza, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcę.”,
  - b) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:
    - „6. Do wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji egzaminacyjnej przepisy art. 75f stosuje się odpowiednio.
    7. Członkowie komisji egzaminacyjnych składają oświadczenia, o których mowa w art. 75g ust. 3, w terminie 7 dni od dnia upływu terminu do złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 75g ust. 1, przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia o tym niezwłocznie Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w art. 75g ust. 1. Przepis art. 75g ust. 2 stosuje się.”,
  - c) w ust. 9 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 77a ust. 5 i 8–11 stosuje się odpowiednio.”;
- 12) w art. 78a:
- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Naczelną Radą Adwokacką zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu adwokackiego, ogłoszenie o egzaminie adwokackim, w którym podaje w szczególności:”,
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Aplikanci adwokacy składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej, w której odbyli aplikację adwokacką. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na ich miejsce zamieszkania, a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wybranej komisji egzaminacyjnej. Okręgowe rady adwokackie, każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji adwokackiej, przekazują włą-

ściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację adwokacką.”,

c) w ust. 4:

– pkt 5–7 otrzymują brzmienie:

„5) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 66 ust. 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora lub asystenta sędziego, a w przypadku osób, które były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego – również dokumenty określające zakres ich obowiązków;

6) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres wykonywania na podstawie umowy o pracę lub umów cywilnoprawnych wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;

7) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”,

– po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) dokument zaświadczający o ukończeniu aplikacji legislacyjnej oraz dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”,

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) dokument zaświadczający uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego, notarialnego lub komorniczego;”;

13) art. 78c otrzymuje brzmienie:

„Art. 78c. 1. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu adwokackiego. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko raz.

2. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i adwokackim.”;

14) w art. 78d:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin adwokacki polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu adwokackiego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu adwokata.”,

b) uchyla się ust. 3 i 4,

c) ust. 5–8 otrzymują brzmienie:

„5. Pierwsza część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa karnego, polegającego na przygotowaniu aktu oskarżenia albo apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

6. Druga część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa cywilnego lub rodzinnego, polegającego na przygotowaniu pozwu lub wniosku albo apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

7. Trzecia część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa gospodarczego, polegającego na przygotowaniu umowy albo sporządzeniu pozwu, wniosku lub

- apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.
8. Czwarta część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa administracyjnego, polegającego na przygotowaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.”,
- d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:
„8a. Piąta część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu lub zasad etyki polegającego na przygotowaniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.”,
- e) uchyla się ust. 9,
- f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:
„10. Egzaminatorzy dokonują oceny każdej z części egzaminu adwokackiego z zastosowaniem następującej skali ocen:
1) oceny pozytywne:
a) celująca (6),
b) bardzo dobra (5),
c) dobra (4),
d) dostateczna (3);
2) ocena negatywna – niedostateczna (2).”,
- g) ust. 12 i 13 otrzymują brzmienie:
„12. W trakcie egzaminu adwokackiego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.
13. Przepisy art. 75h ust. 1, 2 i 4–6 stosuje się odpowiednio.”;
- 15) w art. 78e:
a) uchyla się ust. 1,
b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części od pierwszej do czwartej egzaminu adwokackiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy z dziedzin prawa, których dotyczy praca pisemna, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Naczelną Radę Adwokacką, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, zastosowanie właściwych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje. Oceny rozwiązania zadania z części piątej egzaminu adwokackiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Naczelną Radę Adwokacką, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, zastosowanie właściwych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu publicznego.”,
- c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
„4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej dotyczącej danego zadania z części egzaminu adwokackiego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego z egzaminatorów, przy czym:
1) oceny pozytywne to:
a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,
b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,
c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,
d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;

- 2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.
5. W przypadku gdy przynajmniej dwie oceny częściowe z prac pisemnych zdającego dotyczących zadań z różnych części egzaminu adwokackiego są negatywne, a średnia arytmetyczna, o której mowa w ust. 4, wskazuje na pozytywną ostateczną ocenę tych prac, komisja egzaminacyjna:
- 1) odstępuje od wystawienia ostatecznych ocen z tych prac oraz
  - 2) przekazuje komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, o której mowa w art. 8h, prace pisemne zdającego oraz ich oceny częściowe, wraz z uzasadnieniami, w celu ustalenia ostatecznych ocen tych prac.”;
- 16) w art. 78f w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Komisja egzaminacyjna doręcza zdającemu uchwałę o wyniku egzaminu adwokackiego, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej, właściwej okręgowej radzie adwokackiej oraz dołącza do akt osobowych zdającego.”;
- 17) w art. 79 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
„3) wpisu na listę adwokatów;
4) upływu roku od daty zakończenia aplikacji wskazanej w zaświadczeniu o odbyciu aplikacji adwokackiej.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, ze zm.⁴) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpis osoby, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu radcowskiego, lub osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 i 2, następuje na ich wniosek. Uchwałę w sprawie wpisu podejmuje rada okręgowej izby radców prawnych właściwa odpowiednio ze względu na – miejsce odbycia aplikacji radcowskiej, miejsce złożenia wniosku lub miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o wpis.”,

b) w ust. 2a w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 lit. c i pkt 5 lit. c;

7) dokument zaświadczający uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu sędziowskiego, prokuratorowskiego lub notarialnego.”,

c) uchyla się ust. 2b;

2) w art. 25:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osób, które przez okres co najmniej 3 lat zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa albo wykonywały zawód komornika;”,

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorowski po dniu 1 stycznia 1991 r. lub egzamin notarialny po dniu 22 kwietnia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:

a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorowskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorowskiego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Try-

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830.

bunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego lub

b) wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.⁵), lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub

c) były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”,

– w pkt 5 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) zajmowały stanowisko referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub

b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub”,

– w pkt 5 dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego.”,

b) w ust. 2:

– pkt 2–4 otrzymują brzmienie:

„2) osoby, które przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego;

3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze;

4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”,

---

⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 7, poz. 45, Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830 oraz z 2013 r. poz. 829.

- po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
  - „4a) osoby, które po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”;
- pkt 5 otrzymuje brzmienie:
  - „5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, notarialny lub komorniczy;”;
- 3) w art. 311 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1. Rada okręgowej izby radców prawnych przesyła wraz z aktami osobowymi kandydata do Ministra Sprawiedliwości w terminie 7 dni każdą uchwałę o wpisie na listę radców prawnych, a w terminie 30 dni każdą uchwałę o wpisie na listę aplikantów radcowskich. Rada okręgowej izby radców prawnych w terminie 7 dni zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę radców prawnych, a w terminie 30 dni o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę aplikantów radcowskich.”;
- 4) w art. 32:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1. Celem aplikacji radcowskiej jest przygotowanie aplikanta do należytego i samodzielnego wykonywania zawodu radcy prawnego, w szczególności wykształcenie umiejętności z zakresu zastępstwa procesowego, sporządzania pism, umów i opinii prawnych oraz przyswojenie zasad wykonywania zawodu.”;
  - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
    - „4. Aplikantowi, który odbył aplikację radcowską, właściwa rada okręgowej izby radców prawnych wydaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia aplikacji radcowskiej, zaświadczenie o jej odbyciu.”;
- 5) w art. 333 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie
  - „Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:”;
- 6) w art. 339:
  - a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:
    - „1a. Wybór odpowiedzi polega na zakreśleniu na karcie odpowiedzi jednej z trzech propozycji odpowiedzi (A albo B, albo C).”;
  - b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b–1d w brzmieniu:
    - „1b. Zmiana zakreślonej odpowiedzi jest niedozwolona.
    - 1c. Wyłączną podstawę ustalenia wyniku kandydata stanowią odpowiedzi zakreślone na karcie odpowiedzi.
    - 1d. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.”;
- 7) art. 34 otrzymuje brzmienie:
  - „Art. 34. 1. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów radcowskich, który uzyskał zgodę pracodawcy na odbywanie aplikacji radcowskiej, przysługuje zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.
  - 2. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów radcowskich, który nie uzyskał zgody pracodawcy na odbywanie aplikacji radcowskiej, przysługuje zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych bez zachowania prawa do wynagrodzenia.
  - 3. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu radcowskiego. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko raz.
  - 4. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i radcowskim.”;
- 8) w art. 351:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Po sześciu miesiącach aplikacji radcowskiej aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego przed sądami, organami ścigania, organami państwowymi, samorządowymi i innymi instytucjami, z wyjątkiem Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu.”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Przez okres roku od daty zakończenia aplikacji wskazanej w zaświadczeniu o odbyciu aplikacji radcowskiej aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego w zakresie, o którym mowa w ust. 1.”,
- c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
„3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, dotyczą również spraw objętych świadczeniem pomocy prawnej z urzędu.
4. Aplikant radcowski może sporządzać i podpisywać pisma procesowe związane z występowaniem radcy prawnego przed sądami, organami ścigania i organami państwowymi, samorządowymi i innymi instytucjami – z wyraźnego upoważnienia radcy prawnego, z wyłączeniem apelacji, skargi kasacyjnej i skargi konstytucyjnej.”;
- 9) w art. 36:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Minister Sprawiedliwości powołuje przed każdym egzaminem radcowskim, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zadań na egzamin radcowski, zwany dalej „zespołem”.”,
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej zespołu Minister Sprawiedliwości uzgadnia z przewodniczącym zespołu lub jego zastępcą terminarz pracy zespołu oraz zapewnia zespołowi miejsce i odpowiednie warunki pracy.”,
- c) uchyla się ust. 6 i 7,
- d) ust. 8–13 otrzymują brzmienie:
„8. Na każdą z części egzaminu radcowskiego zespół sporządza zadania wraz z opisami istotnych zagadnień z zakresu prawa karnego, cywilnego lub rodzinnego, gospodarczego, administracyjnego i zasad wykonywania zawodu.
9. Rada okręgowej izby radców prawnych może zgłaszać zespołowi, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu, propozycje zadań wraz z opisami istotnych zagadnień.
10. Ostateczną treść zadań wraz z opisami istotnych zagadnień ustala zespół większością głosów w obecności co najmniej 5 członków zespołu. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zespołu.
11. Do wydrukowania i doręczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 361 ust. 2, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.⁶), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze rozporządzenia:
1) tryb i sposób działania zespołu,
2) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień, ich przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 361 ust. 2, zadań na egzamin radcowski – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, w szczególności konieczność zabezpieczenia zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem;

---

⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484, Nr 234, poz. 1386 i Nr 240, poz. 1429 oraz z 2012 r. poz. 769, 951, 1101, 1271 i 1529.

- 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków.
13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, mając na uwadze konieczność zachowania zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i zabezpieczenia zadań oraz opisów istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;
- 10) w art. 361:
- a) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
- „4. W skład komisji egzaminacyjnych wchodzi 4 osoby wskazane przez Ministra Sprawiedliwości i 4 osoby wskazane przez Krajową Radę Radców Prawnych spośród radców prawnych.
5. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisje egzaminacyjne na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych izb radców prawnych oraz wyznacza, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcę.”,
- b) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:
- „7. Do wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji egzaminacyjnej przepisy art. 336 stosuje się odpowiednio.
8. Członkowie komisji egzaminacyjnych składają oświadczenia, o których mowa w art. 337 ust. 3, w terminie 7 dni od dnia upływu terminu do złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 337 ust. 1, przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia o tym niezwłocznie Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w art. 337 ust. 1. Przepis art. 337 ust. 2 stosuje się.”,
- c) w ust. 10 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:
- „Przepisy art. 36 ust. 5 i 8–11 stosuje się odpowiednio.”;
- 11) w art. 362:
- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Krajową Radą Radców Prawnych zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu radcowskiego, ogłoszenie o egzaminie radcowskim, w którym podaje w szczególności:”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Aplikanci radcowscy składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości rady okręgowej izby radców prawnych, w której odbyli aplikację radcowską. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez odbycia aplikacji składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na ich miejsce zamieszkania, a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wybranej komisji egzaminacyjnej. Rady okręgowych izb radców prawnych, każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji radcowskiej, przekazują właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację radcowską.”,
- c) w ust. 4:
- pkt 5–7 otrzymują brzmienie:
- „5) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora lub asystenta sędziego, a w przypadku osób, które były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego – również dokumenty określające zakres ich obowiązków;
- 6) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres wykonywania na podstawie umowy o pracę lub umów cywilnoprawnych wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub

komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze;

7) dokumenty zaświadcujące co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w urządach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”;

– po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) dokument zaświadcujący o ukończeniu aplikacji legislacyjnej oraz dokumenty zaświadcujące co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w urządach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”;

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) dokument zaświadcujący uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego, notarialnego lub komorniczego;”;

12) w art. 364:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin radcowski polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczej osoby przystępującej do egzaminu radcowskiego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu radcy prawnego.”;

b) uchyla się ust. 3 i 4,

c) ust. 5–8 otrzymują brzmienie:

„5. Pierwsza część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa karnego, polegającego na przygotowaniu aktu oskarżenia albo apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

6. Druga część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa cywilnego lub rodzinnego, polegającego na przygotowaniu pozwu lub wniosku albo apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

7. Trzecia część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa gospodarczego, polegającego na przygotowaniu umowy albo sporządzeniu pozwu, wniosku lub apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

8. Czwarta część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa administracyjnego, polegającego na przygotowaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.”;

d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Piąta część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu lub zasad etyki polegającego na przygotowaniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.”;

e) uchyla się ust. 9,

f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Egzaminatorzy dokonują oceny każdej z części egzaminu radcowskiego z zastosowaniem następującej skali ocen:

1) oceny pozytywne:

a) celująca (6),

b) bardzo dobra (5),

c) dobra (4),

- d) dostateczna (3);
- 2) ocena negatywna – niedostateczna (2).”,
- g) ust. 12 i 13 otrzymują brzmienie:
  - „12. W trakcie egzaminu radcowskiego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.
  - 13. Przepisy art. 338 ust. 1, 2 i 4–6 stosuje się odpowiednio.”;
- 13) w art. 365:
  - a) uchyla się ust. 1,
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
    - „2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części od pierwszej do czwartej egzaminu radcowskiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy z dziedzin prawa, których dotyczy praca pisemna, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, zastosowanie właściwych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje. Oceny rozwiązania zadania z części piątej egzaminu radcowskiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, zastosowanie właściwych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu publicznego.”,
  - c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
    - „4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej dotyczącej danego zadania z części egzaminu radcowskiego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego z egzaminatorów, przy czym:
      - 1) oceny pozytywne to:
        - a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,
        - b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,
        - c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,
        - d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;
      - 2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.
    - 5. W przypadku gdy przynajmniej dwie oceny cząstkowe z prac pisemnych zdającego dotyczących zadań z różnych części egzaminu radcowskiego są negatywne, a średnia arytmetyczna, o której mowa w ust. 4, wskazuje na pozytywną ostateczną ocenę tych prac, komisja egzaminacyjna:
      - 1) odstępuje od wystawienia ostatecznych ocen z tych prac oraz
      - 2) przekazuje komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, o której mowa w art. 368, prace pisemne zdającego oraz ich oceny cząstkowe wraz z uzasadnieniami, w celu ustalenia ostatecznych ocen tych prac.”;
  - 14) w art. 366 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
    - „Komisja egzaminacyjna doręcza zdającemu uchwałę o wyniku egzaminu radcowskiego, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych, właściwej radzie okręgowej izby radców prawnych oraz dołącza do akt osobowych zdającego.”;
  - 15) w art. 37 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
    - „3) wpisu na listę radców prawnych;
    - 4) upływu roku od daty zakończenia aplikacji wskazanej w zaświadczeniu o odbyciu aplikacji radcowskiej.”;
  - 16) w art. 52 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Rada okręgowej izby radców prawnych prowadzi aktualną listę radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz publikuje ją w Biuletynie Informacji Publicznej.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 oraz z 2013 r. poz. 805) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 41:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przychodami Funduszu są wpływy z opłat:

- 1) za udostępnienie zbiorów danych oraz innych materiałów z zasobu centralnego oraz za czynności urzędowe związane z prowadzeniem tego zasobu;
- 2) za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii oraz za wydanie dziennika praktyki zawodowej;
- 3) za przeprowadzenie testu umiejętności w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie geodezji i kartografii.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Środki Funduszu poza dofinansowaniem zadań, o których mowa w ust. 3, przeznacza się również na:

- 1) finansowanie kosztów przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii oraz kosztów druku i dystrybucji dziennika praktyki zawodowej;
- 2) finansowanie kosztów przeprowadzania testu umiejętności w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie geodezji i kartografii.”;

2) w art. 44:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii w zakresach, o których mowa w art. 43 pkt 1, 2, 4 i 5, mogą uzyskać osoby, które:

- 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie były karane za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe;
- 3) posiadają wyższe lub średnie wykształcenie geodezyjne;
- 4) posiadają rok praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, 2 lata praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia albo 6 lat praktyki zawodowej w przypadku posiadania średniego wykształcenia geodezyjnego;
- 5) wykażą się znajomością przepisów w dziedzinie geodezji i kartografii.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Osoby posiadające w dziedzinie geodezji i kartografii tytuł naukowy profesora albo I lub II stopień specjalizacji zawodowej, nadane w trybie odrębnych przepisów, są zwolnione z obowiązku spełnienia wymagań określonych w ust. 1 pkt 4 i 5.

4. Główny Geodeta Kraju może w uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnień zawodowych, uznać posiadanie innego pokrewnego wykształcenia i długoletniej geodezyjnej lub kartograficznej praktyki zawodowej za spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1.”;

3) po art. 44 dodaje się art. 44a i art. 44b w brzmieniu:

„Art. 44a. 1. Uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii w zakresach, o których mowa w art. 43 pkt 3, 6 i 7, mogą uzyskać osoby, które:

- 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;

- 2) nie były karane za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe;
  - 3) posiadają odpowiednio:
    - a) dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia, studiów wyższych studiów magisterskich:
      - na kierunku studiów w obszarze nauk technicznych, którego program umożliwia nabycie umiejętności dotyczących geodezyjnych pomiarów podstawowych – dla zakresu geodezyjne pomiary podstawowe,
      - na kierunku studiów w obszarze nauk technicznych lub w obszarze nauk przyrodniczych, którego program umożliwia nabycie umiejętności dotyczących redakcji map – dla zakresu redakcja map,
      - na kierunku studiów w obszarze nauk technicznych lub w obszarze nauk przyrodniczych, którego program umożliwia nabycie umiejętności dotyczących fotogrametrii i teledetekcji – dla zakresu fotogrametria i teledetekcja,
    - b) rok praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo 2 lata praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia.
2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, mogą otrzymać również osoby, które:
    - 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;
    - 2) nie były karane za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe;
    - 3) posiadają średnie wykształcenie geodezyjne;
    - 4) posiadają 6 lat praktyki zawodowej;
    - 5) wykażą się znajomością przepisów w dziedzinie geodezji i kartografii.
  3. Osoby posiadające w dziedzinie geodezji i kartografii tytuł naukowy profesora albo I lub II stopień specjalizacji zawodowej, nadane w trybie odrębnych przepisów, są zwolnione z obowiązku spełnienia wymagań określonych w ust. 1 pkt 3 lit. b.
  4. Główny Geodeta Kraju może w uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnień zawodowych, uznać posiadanie innego pokrewnego wykształcenia i długoletniej geodezyjnej lub kartograficznej praktyki zawodowej za spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1 lub 2.
- Art. 44b. 1. Praktyka zawodowa obejmuje wykonywanie prac geodezyjnych i kartograficznych z odpowiedniego zakresu pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia zawodowe w odpowiednim zakresie w podmiotach i jednostkach, o których mowa w art. 11.
2. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień zawodowych, zwana dalej „osobą zainteresowaną”, może rozpocząć praktykę zawodową:
    - 1) jeżeli spełnia wymagania, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 44a ust. 1 pkt 3 lit. a lub w art. 44a ust. 2 pkt 3, albo
    - 2) po zaliczeniu szóstego semestru studiów wyższych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3 albo w art. 44a ust. 1 pkt 3 lit. a, na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej lub umowy o praktykę absolwencką w podmiotach i jednostkach, o których mowa w art. 11, lub na podstawie umowy dotyczącej praktyki zawartej między uczelnią a takim podmiotem lub jednostką.
  3. Praktykę zawodową odbywaną przez osobę zainteresowaną, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, wlicza się do okresów, o których mowa odpowiednio w art. 44 ust. 1 pkt 4 oraz w art. 44a ust. 1 pkt 3 lit. b, w wymiarze nieprzekraczającym 6 miesięcy.

4. Osoba zainteresowana prowadzi dziennik praktyki zawodowej. Prace geodezyjne i kartograficzne wykonywane w ramach praktyki zawodowej są potwierdzane przez osobę posiadającą uprawnienia zawodowe w odpowiednim zakresie, pod kierunkiem której prace te były wykonywane.
  5. Dziennik praktyki zawodowej wydaje, na wniosek osoby zainteresowanej, właściwy miejscowo wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.
  6. Osoba zainteresowana ponosi opłatę za wydanie dziennika praktyki zawodowej w wysokości nieprzekraczającej 3% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym wydanie dziennika praktyki zawodowej, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.⁷).
  7. Wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego prowadzi rejestr wydanych dzienników praktyki zawodowej.
  8. Rejestr wydanych dzienników praktyki zawodowej zawiera:
    - 1) datę wydania dziennika praktyki zawodowej;
    - 2) imię, nazwisko i adres osoby zainteresowanej, której wydano dziennik praktyki zawodowej;
    - 3) określenie zakresu uprawnień zawodowych, o których nadanie ubiega się osoba zainteresowana;
    - 4) oznaczenie dokumentu potwierdzającego wykształcenie osoby zainteresowanej wymagane do rozpoczęcia praktyki zawodowej;
    - 5) potwierdzenie odbioru dziennika praktyki zawodowej przez osobę zainteresowaną.”;
- 4) art. 45 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 45. 1. Główny Geodeta Kraju nadaje uprawnienia zawodowe na wniosek osoby zainteresowanej.
2. Wniosek o nadanie uprawnień zawodowych może dotyczyć tylko jednego z zakresów, o których mowa w art. 43. Złożenie przez osobę zainteresowaną wniosku w jednym zakresie nie wyłącza możliwości złożenia przez nią wniosku o nadanie uprawnień zawodowych w innym zakresie, z tym że będzie on rozpatrywany w kolejnym postępowaniu kwalifikacyjnym.
3. Do wniosku o nadanie uprawnień zawodowych dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w art. 44 lub art. 44a, oraz potwierdzenie wniesienia opłaty za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.
4. Główny Geodeta Kraju sprawdza wniosek o nadanie uprawnień zawodowych pod względem formalno–prawnym, a w razie konieczności wzywa osobę zainteresowaną do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Wniosek nieuzupełniony w terminie pozostawia się bez rozpoznania.”;
- 5) po art. 45 dodaje się art. 45a–45h w brzmieniu:
- „Art. 45a. 1. Stwierdzenie spełnienia przez osobę zainteresowaną wymagań określonych w art. 44 lub art. 44a następuje w drodze postępowania kwalifikacyjnego.
2. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje:
- 1) część wstępną, polegającą na weryfikacji dokumentów, o których mowa w art. 45 ust. 3;
  - 2) część sprawdzającą, polegającą na przeprowadzeniu egzaminu ze znajomości przepisów w dziedzinie geodezji i kartografii.
3. Postępowania kwalifikacyjnego określonego w ust. 2 pkt 2 nie prowadzi się wobec osób, o których mowa w art. 44 ust. 3 i art. 44a ust. 1 pkt 3 i ust. 3.

⁷ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203, z 2012 r. poz. 118, 251, 637, 664 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 240 i 786.

- Art. 45b. 1. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzi komisja kwalifikacyjna do spraw uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, zwana dalej „komisją kwalifikacyjną”.
2. Komisję kwalifikacyjną powołuje i odwołuje Główny Geodeta Kraju.
3. Komisję kwalifikacyjną powołuje się z udziałem przedstawicieli stowarzyszeń społeczno-zawodowych działających w dziedzinie geodezji i kartografii.
4. Główny Geodeta Kraju wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej.
5. Główny Geodeta Kraju, na wniosek przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej, może powoływać zespoły kwalifikacyjne spośród członków tej komisji.
6. Przewodniczącemu i członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje wynagrodzenie za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.
- Art. 45c. 1. Główny Geodeta Kraju przekazuje wniosek o nadanie uprawnień zawodowych komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu sprawdzenia, o którym mowa w art. 45 ust. 4.
2. Postępowanie kwalifikacyjne wszczyna się z dniem przekazania wniosku komisji kwalifikacyjnej.
- Art. 45d. 1. Przed przystąpieniem do postępowania kwalifikacyjnego osoby zainteresowane ponoszą opłatę za przeprowadzenie tego postępowania.
2. Wysokość opłaty za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego nie może być większa niż połowa wysokości kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
3. W przypadku gdy postępowanie kwalifikacyjne obejmuje tylko część wstępną, o której mowa w art. 45a ust. 2 pkt 1, wysokość opłaty nie może być większa niż 20% opłaty, o której mowa w ust. 2.
4. Wniesiona opłata za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego podlega zwrotowi:
- 1) w całości, w przypadku gdy osoba zainteresowana nie później niż w terminie 14 dni przed wyznaczoną datą przeprowadzenia części wstępnej wycofa wniosek o nadanie uprawnień zawodowych;
- 2) za część sprawdzającą, o której mowa w art. 45a ust. 2 pkt 2, w przypadku gdy osoba zainteresowana:
- a) nie została dopuszczona do egzaminu,
- b) nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych i złożyła udokumentowany wniosek o zwrot opłaty w terminie 7 dni od wyznaczonej daty egzaminu.
5. Opłatę wniesioną za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, na wniosek osoby zainteresowanej zwraca się na podany przez tę osobę numer rachunku bankowego albo przekazem pocztowym.
- Art. 45e. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień zawodowych trwa nie dłużej niż 4 miesiące od dnia jego wszczęcia, a w przypadku postępowania obejmującego tylko część wstępną – nie dłużej niż 2 miesiące.
- Art. 45f. 1. Po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego stwierdzającego spełnienie wymagań określonych w art. 44 lub art. 44a Główny Geodeta Kraju wydaje osobie zainteresowanej świadectwo stwierdzające nadanie uprawnień zawodowych i wpisuje ją do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe. Odmowa nadania uprawnień zawodowych następuje w drodze decyzji.
2. Główny Geodeta Kraju niezwłocznie informuje osobę zainteresowaną o dokonaniu wpisu do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe.
- Art. 45g. 1. Prawo do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii nabywa się z dniem wpisu do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe.
2. Główny Geodeta Kraju prowadzi centralny rejestr, o którym mowa w ust. 1.

3. W rejestrze wpisuje się następujące dane dotyczące osób, którym nadano uprawnienia zawodowe:
  - 1) numer kolejny wpisu;
  - 2) nazwisko i imię (imiona);
  - 3) imię ojca;
  - 4) datę i miejsce urodzenia;
  - 5) numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
  - 6) adres zamieszkania;
  - 7) wykształcenie;
  - 8) numer świadectwa;
  - 9) zakresy posiadanych uprawnień zawodowych i daty nadania;
  - 10) informacje o rodzajach orzeczonych kar, o których mowa w art. 46 ust. 1, w tym datę wydania i numer decyzji o ukaraniu oraz odpowiednio okres, na który kara została orzeczona;
  - 11) informacje o wykreśleniach z rejestru oraz przyczynach tych wykreśleń.
4. W rejestrze wpisuje się również dane dotyczące osób, którym uznano kwalifikacje do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie geodezji i kartografii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394).
5. Wyciągi z rejestru zawierające dane wymienione w ust. 3 pkt 1–3, 8 i 9 podlegają publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Publikacji podlegają także zmiany w rejestrze.

Art. 45h. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób, tryb i szczegółowe warunki nadawania uprawnień zawodowych oraz działania komisji kwalifikacyjnej, w szczególności:
    - a) tryb składania dokumentów, o których mowa w art. 45 ust. 3,
    - b) warunki uznawania praktyki zawodowej, a także sposób prowadzenia dziennika praktyki zawodowej, w tym jego wzór i wysokość opłaty za jego wydanie osobie zainteresowanej,
    - c) organizację i sposób działania komisji kwalifikacyjnej,
    - d) sposób przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego i ustalania jego kosztów,
    - e) wzory świadectw stwierdzających nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii,
    - f) warunki, które powinien spełniać program kształcenia osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w zakresach, o których mowa w art. 43 pkt 3, 6 i 7, aby komisja kwalifikacyjna mogła uznać umiejętności, o których mowa w art. 44a ust. 1 pkt 3 lit. a, jako spełniające wymagania do nadania uprawnień zawodowych – mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień zawodowych, a także uznawaniem praktyki zawodowej, i zapewnienie adekwatności opłaty za wydanie dziennika praktyki zawodowej w stosunku do kosztów jego wydania;
  - 2) wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne, kierując się wysokością kosztów postępowania kwalifikacyjnego i wydatków związanych z funkcjonowaniem komisji kwalifikacyjnej oraz tryb pobierania tej opłaty, uwzględniając części postępowania kwalifikacyjnego; 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób przystępujących do postępowania kwalifikacyjnego oraz sposób przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego.”;
- 6) art. 46 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 46. 1. Osobom wpisanym do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe, które ze swojej winy naruszyły przepis art. 42 ust. 3, można:
- 1) udzielić opomnienia;

- 2) udzielić nagany z wpisem do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe;
  - 3) zawiesić wykonywanie uprawnień zawodowych na okres od 6 miesięcy do roku;
  - 4) zawiesić wykonywanie uprawnień zawodowych do czasu ponownego przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym;
  - 5) odebrać uprawnienia zawodowe, dopuszczając możliwość ubiegania się o ponowne ich uzyskanie po upływie 3 lat od dnia ich odebrania.
2. W sprawach wymienionych w ust. 1 orzeka, w drodze decyzji, Główny Geodeta Kraju, na wniosek wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.
  3. W przypadku utraty zdolności do czynności prawnych przez osoby wpisane do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe, albo skazania ich za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe – o pozbawieniu uprawnień zawodowych orzeka Główny Geodeta Kraju, w drodze decyzji.”;
- 7) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:
- „Art. 46a. 1. Wykreślenie z centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe następuje w przypadku:
- 1) wydania ostatecznej decyzji, o której mowa w art. 46 ust. 3;
  - 2) sądowego zakazu wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii;
  - 3) sądowego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prac geodezyjnych i kartograficznych;
  - 4) zawieszenia wykonywania uprawnień zawodowych, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 4;
  - 5) odebrania uprawnień zawodowych, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 5;
  - 6) śmierci.
2. Wykreślenia z centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe dokonuje się z urzędu na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub ostatecznych decyzji, o których mowa w art. 46 ust. 2 i 3, albo udokumentowanej informacji z rejestru PESEL.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.⁸) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Komendant oddziału Straży Granicznej w przypadku powzięcia wiadomości o wszczęciu postępowania karnego o przestępstwo umyślne przeciwko osobie, o której mowa w ust. 2, wykonującej zadania związane z kontrolą bezpieczeństwa w portach lotniczych lub o tym, że osoba ta wykonywała obowiązki służbowe znajdując się w stanie po użyciu alkoholu, środka odurzającego lub innej podobnie działającej substancji lub środka, niezwłocznie przekazuje tę wiadomość komendantowi wojewódzkiemu Policji właściwemu miejscowo w sprawie wykreślenia tej osoby z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.⁹).

4. Komendant wojewódzki Policji informuje komendanta oddziału Straży Granicznej o wykreśleniu z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych

⁸ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 677, Nr 170, poz. 1015, Nr 171, poz. 1016 i Nr 230, poz. 1371, z 2012 r. poz. 627, 664, 769 i 951 oraz z 2013 r. poz. 628 i 675.

⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 628.

pracowników zabezpieczenia technicznego osoby, o której komendant oddziału Straży Granicznej przekazał wiadomość, o której mowa w ust. 3.”;

2) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Komendant Główny Straży Granicznej zawiadamia niezwłocznie ministra właściwego do spraw wewnętrznych o powzięciu wiadomości o zaistnieniu przesłanek, o których mowa w art. 22 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, związanych z wykonywaniem przez przedsiębiorców działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158, z późn. zm.¹⁰) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W wypadkach określonych w ustawie czynności notarialnych mogą dokonywać również zastępca notarialny lub aplikant notarialny.”;

2) w art. 10 w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości może odmówić powołania na stanowisko notariusza osoby, o której mowa w § 1, tylko wtedy, gdy kandydat nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 11–13, a także jeżeli dotychczasowe postępowanie kandydata budzi wątpliwości co do jego rzetelności, uczciwości lub przestrzegania wartości demokratycznego państwa prawnego.”;

3) w art. 11:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) posiada obywatelstwo polskie, obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej przysługuje mu prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach;”;

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) korzysta w pełni z praw publicznych i ma pełną zdolność do czynności prawnych;”;

c) pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4) odbył aplikację notarialną w Rzeczypospolitej Polskiej;
5) złożył egzamin notarialny w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

d) uchyla się pkt 6;

4) w art. 12:

a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Wymagania, o których mowa w art. 11 pkt 4 i 5, nie dotyczą osób, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) uzyskały tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych;
- 2) zajmowały stanowisko sędziego lub prokuratora;
- 3) wykonywały zawód adwokata lub radcy prawnego przez okres co najmniej 3 lat;
- 4) zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa przez okres co najmniej 3 lat.

§ 2. Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić osoby, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych;
- 2) przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym lub w Trybunale Konstytucyjnym i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego;

¹⁰ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 37, poz. 286 i Nr 166, poz. 1317, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 85, poz. 458, Nr 87, poz. 483, Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830

- 3) po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej;
  - 4) po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;
  - 5) po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;
  - 6) zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
  - 7) zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki, radcowski lub komorniczy.”,
- b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:
- „§ 2a. Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić również osoby, które przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego.”,
- c) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:
- „§ 3. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w § 2 pkt 2–5 i w § 2a, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.
- § 4. Osoby, o których mowa w § 2 i 2a, muszą spełniać wymagania przewidziane w art. 11 pkt 1–3 i 7.”;
- 5) w art. 16:
- a) w § 1:
- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) z powodu choroby lub ułomności został uznany orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków notariusza lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się ocenie niezdolności do pracy, mimo zalecenia rady właściwej izby notarialnej;”,
  - pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) ma orzeczonego zakaz wykonywania zawodu na mocy prawomocnego wyroku sądu;”,
  - dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) utracił prawa publiczne lub pełną zdolność do czynności prawnych.”,
- b) § 3 otrzymuje brzmienie:
- „§ 3. Minister Sprawiedliwości może odwołać notariusza w wypadku, gdy charakter stwierdzonych, w wyniku wizytacji, o której mowa w art. 44 § 2a zdanie pierwsze, nieprawidłowości stanowi rażąco i oczywistą obrazę przepisów prawa, a także w wypadku, gdy notariusz uzyskał dwie ujemne oceny w wyniku kolejnych wizytacji przeprowadzonych przez wizytatora samorządu notarialnego lub Ministra Sprawiedliwości. Odwołanie następuje po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej, wydanej na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w terminie miesiąca od daty wpływu wniosku.”,
- c) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:
- „§ 3a. W toku postępowania, o którym mowa w § 3, Minister Sprawiedliwości może zlecić przeprowadzenie wizytacji lub lustracji prezesowi właściwego sądu apelacyjnego lub sędziemu delegowanemu do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie doręcza protokół z wizytacji osobie zaintereso-

wanej, która w wypadku, gdy protokół zawiera ujemną ocenę, może zgłosić pisemne zastrzeżenia w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia.”;

6) w art. 21:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli notariusz nie może pełnić swych obowiązków, wyznacza na ten czas zastępstwo spośród zastępców notarialnych zatrudnionych w jego kancelarii oraz notariuszy ze wspólnej kancelarii prowadzonej w trybie art. 4 § 3 informując o tym prezesa rady właściwej izby albo spośród zastępców notarialnych z wykazu właściwej izby notarialnej oraz notariuszy mających siedzibę kancelarii notarialnej w tej izbie, w porozumieniu z prezesem rady właściwej izby.”,

b) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Jeżeli z powodu nieobecności notariusza wynikłej z nieprzewidzianych przyczyn notariusz nie wyznaczył w kancelarii zastępstwa na czas swej nieobecności, zastępstwo wyznacza prezes rady właściwej izby notarialnej. Zastępstwo obejmuje wyłącznie dokonywanie czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 7, oraz wydawanie przyjętych na przechowanie pieniędzy, papierów wartościowych, dokumentów oraz danych na informatycznym nośniku danych, o którym mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

§ 4. W wypadkach, o których mowa w § 1 i 3 do zastępstwa notariusza może być także wyznaczony notariusz emerytowany.”;

7) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. W wypadku zaprzestania prowadzenia kancelarii przez notariusza z innych powodów niż jego śmierć lub zawieszenia go w czynnościach, rada izby notarialnej wyznacza czasowo do pełnienia obowiązków notariusza zastępstwo spośród zastępców notarialnych, notariuszy albo notariuszy emerytowanych danej izby notarialnej. Zastępstwo obejmuje wyłącznie dokonywanie czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 7, oraz wydawanie przyjętych na przechowanie pieniędzy, papierów wartościowych, dokumentów oraz danych na informatycznym nośniku danych, o którym mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.”;

8) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. § 1. Notariusz może upoważnić aplikanta notarialnego objętego jego patronatem do wykonywania czynności notarialnych określonych w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8, jeżeli aplikant odbył co najmniej 2 lata i 6 miesięcy aplikacji oraz uzyskał pozytywny wynik z kolokwium, o którym mowa w art. 71 § 12.

§ 2. Upoważnienie jest udzielane w formie pisemnej na czas określony i wskazuje czynności notarialne, do wykonywania których aplikant został upoważniony.

§ 3. Notariusz niezwłocznie zawiadamia prezesa rady właściwej izby notarialnej, Ministra Sprawiedliwości oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego o udzieleniu upoważnienia, przesyłając jego kopię.

§ 4. Notariusz ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez aplikanta notarialnego przy wykonywaniu czynności notarialnych, o których mowa w § 1. Przepis art. 49 stosuje się odpowiednio.”;

9) w art. 35:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) opiniowanie wniosków w przedmiocie powoływania i odwoływania notariuszy;

2) nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez notariuszy, zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych oraz nad przestrzeganiem przez nich powagi i godności właściwej dla notariusza;”,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) prowadzenie wykazów notariuszy, zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych izby;”;

10) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. Rada izby notarialnej przedstawia do dnia 31 marca każdego roku Ministrowi Sprawiedliwości, Krajowej Radzie Notarialnej oraz prezesowi właściwego sądu apelacyjnego wy-

kaz zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych izby, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. Wykaz ten zawiera dane o liczbie aplikantów notarialnych objętych patronatem lub zatrudnionych, w ramach odbywania aplikacji, przez poszczególnych notariuszy wraz ze wskazaniem daty objęcia patronatem lub wskazaniem zatrudnienia, a także imiona i nazwiska aplikantów notarialnych, wskazanie formy odbywania aplikacji oraz imiona i nazwiska ich patronów a ponadto nazwiska osób skreślonych w poprzednim roku z wykazu zastępców notarialnych.”;

11) w art. 40 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Krajowa Rada Notarialna składa do dnia 30 kwietnia każdego roku Ministrowi Sprawiedliwości sprawozdanie i ocenę stanu notariatu. Sprawozdanie w szczególności zawiera dane dotyczące liczby sporządzonych czynności notarialnych, dane dotyczące odprowadzonych podatków i opłat sądowych, w tym odprowadzonego podatku VAT, dane dotyczące działalności nadzorczej izb notarialnych i Krajowej Rady Notarialnej.”;

12) w art. 44:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W ramach nadzoru, o którym mowa w § 1, w każdej kancelarii przeprowadza się wizytację co najmniej raz na 4 lata.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a–2c w brzmieniu:

„§ 2a. Po upływie 6 miesięcy od daty uruchomienia kancelarii notarialnej rada właściwej izby notarialnej zleca przeprowadzenie jej wizytacji. Kolejną wizytację przeprowadza się po upływie 2 lat.

§ 2b. W wypadku uzyskania przez notariusza ujemnej oceny w wyniku wizytacji, o której mowa w § 2a zdanie pierwsze, Minister Sprawiedliwości zleca radzie właściwej izby notarialnej przeprowadzenie kolejnej wizytacji, określając termin jej przeprowadzenia. Minister Sprawiedliwości może odstąpić od zlecenia wizytacji, jeżeli charakter stwierdzonych nieprawidłowości stanowi rażąco i oczywistą obrazę przepisów prawa.

§ 2c. Notariusz, który przeprowadził wizytację kancelarii notarialnej zakończonej ujemną oceną nie może być wyznaczony do przeprowadzenia kolejnej wizytacji.”,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Z wizytacji sporządza się protokół. Rada izby notarialnej ocenia wyniki wizytacji i przedstawia – w terminie miesiąca od wizytacji – odpis protokołu Ministrowi Sprawiedliwości, zawiadamiając go równocześnie o środkach podjętych w celu usunięcia stwierdzonych uchybień.”;

13) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. Notariusz odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia zawodowe, w tym za oczywistą i rażąco obrazę przepisów prawnych, uchybienia powadze lub godności zawodu, jak również za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19a, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 19b oraz za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 71 § 8, i niewykonanie zobowiązania, o którym mowa w art. 71a § 5.”;

14) w art. 57 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Protokolantem może być notariusz lub aplikant notarialny wyznaczony przez przewodniczącego sądu dyscyplinarnego.”;

15) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Aplikanci i zastępcy notarialni”;

16) w art. 71 dodaje się § 6–13 w brzmieniu:

„§ 6. Aplikant notarialny odbywa aplikację u notariusza, z którym zawarł umowę o pracę, a w przypadku zatrudnienia przez radę izby notarialnej, u notariusza wyznaczonego przez tę radę.

§ 7. W wypadkach niewymienionych w § 6 aplikant notarialny odbywa aplikację u notariusza wyznaczonego przez radę izby notarialnej, która dokonała wpisu na listę aplikantów notarialnych.

§ 8. Notariusz ma obowiązek w okresie kolejnych 3 lat i 6 miesięcy objąć patronatem co najmniej jednego aplikanta notarialnego.

- § 9. Prezes właściwego sądu apelacyjnego, na wniosek notariusza, może zwolnić tego notariusza z obowiązku, o którym mowa w § 8, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej.
- § 10. Jeżeli w danym roku szkoleniowym po objęciu patronatem wszystkich aplikantów notarialnych w poszczególnych izbach notarialnych, co najmniej jeden notariusz danej izby notarialnej nie może wypełnić obowiązku, o którym mowa w § 8, z uwagi na liczbę aplikantów notarialnych, prezes tej izby notarialnej występuje do prezesa właściwego sądu apelacyjnego w terminie do dnia 31 stycznia danego roku o zwolnienie wskazanego notariusza lub notariuszy z tego obowiązku w danym roku szkoleniowym.
- § 11. Notariusz, u którego aplikant notarialny odbywa aplikację, kieruje przez cały okres aplikacji szkoleniem aplikanta notarialnego, zapoznaje go z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków notariusza i współdziała w tym zakresie z innymi osobami szkolącymi aplikanta notarialnego, mając na uwadze, że w trakcie aplikacji aplikant notarialny sporządza co najmniej 70 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 14 projektów innych czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8, z tym że co najmniej 50 projektów aktów notarialnych oraz co najmniej po 10 projektów wskazanych innych czynności notarialnych aplikant notarialny sporządza przed upływem 2 lat i 6 miesięcy aplikacji.
- § 12. Przed upływem 2 lat i 6 miesięcy aplikacji rada izby notarialnej przeprowadza kolokwium dla aplikantów ubiegających się o otrzymanie upoważnienia, o którym mowa w art. 22a § 1, w celu sprawdzenia umiejętności wykonywania czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8.
- § 13. Na podstawie opinii osób szkolących aplikanta notarialnego oraz własnych spostrzeżeń notariusz kierujący szkoleniem aplikanta notarialnego sporządza przed upływem okresu, o którym mowa w art. 72 § 1, opinię o aplikancie notarialnym, do której dołącza projekty przygotowanych przez aplikanta notarialnego projektów aktów notarialnych i innych czynności notarialnych, o których mowa w § 11, wraz z recenzjami co do poprawności ich wykonania. Opinię tę dołącza się do akt osobowych aplikanta notarialnego, prowadzonych przez radę izby notarialnej.”;
- 17) w art. 71a:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Rada izby notarialnej podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę aplikantów notarialnych w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o wpis.”,
- b) § 3 otrzymuje brzmienie:
- „§ 3. Od ostatecznej decyzji odmawiającej wpisu na listę aplikantów notarialnych oraz w wypadku niepodjęcia uchwały przez radę izby notarialnej w terminie 14 dni od złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Krajową Radę Notarialną w terminie 30 dni od doręczenia odwołania zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.”,
- c) dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:
- „§ 4. Najpóźniej w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w § 1, rada izby notarialnej, w formie uchwały, wyznacza aplikantowi patrona.
- § 5. W przypadku niepodjęcia uchwały, o której mowa w § 4, na wniosek aplikanta prezes właściwego sądu apelacyjnego, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, wskazuje notariusza zobowiązanego do objęcia patronatem wnoszącego aplikanta notarialnego. Prezes sądu apelacyjnego przed wskazaniem notariusza może zwrócić się do rady izby notarialnej o przesłanie dodatkowych informacji.”;
- 18) w art. 71d w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:”;
- 19) w art. 71j:
- a) § 1a otrzymuje brzmienie:
- „§ 1a. Wybór odpowiedzi polega na zakreśleniu na karcie odpowiedzi jednej z trzech propozycji odpowiedzi (A albo B, albo C).”,
- b) po § 1a dodaje się § 1b–1d w brzmieniu:
- „§ 1b. Zmiana zakreślonej odpowiedzi jest niedozwolona.

§ 1c. Wyłączną podstawę ustalenia wyniku kandydata stanowią odpowiedzi zakreślone na karcie odpowiedzi.

§ 1d. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.”;

20) w art. 71k § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Minister Sprawiedliwości zawiadamia o wynikach egzaminu wstępnego rady izb notarialnych oraz prezesów sądów apelacyjnych i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu, oraz imiona ich rodziców.”;

21) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. § 1. Aplikacja notarialna rozpoczyna się 1 stycznia każdego roku, trwa 3 lata i 6 miesięcy i polega na zaznajomieniu aplikanta notarialnego z całokształtem pracy notariusza. W ramach szkolenia aplikant notarialny jest obowiązany do zaznajomienia się z czynnościami sądów w sprawach cywilnych, gospodarczych i wieczystoksięgowych.

§ 2. Aplikantowi notarialnemu, który odbył aplikację notarialną, rada właściwej izby notarialnej wydaje w terminie 14 dni zaświadczenie o odbyciu aplikacji notarialnej.”;

22) po art. 72a dodaje się art. 72b i art. 72c w brzmieniu:

„Art. 72b. § 1. Rada właściwej izby notarialnej, w uzasadnionych przypadkach, na wniosek aplikanta notarialnego może udzielić aplikantowi notarialnemu zgody na przerwę w odbywaniu aplikacji na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

§ 2. Przerwa może być udzielona tylko raz w trakcie trwania aplikacji.

§ 3. W trakcie trwania przerwy aplikant notarialny jest zwolniony od obowiązku ponoszenia opłaty, o której mowa w art. 72a, proporcjonalnie do czasu trwania tej przerwy.

Art. 72c. Do obowiązków aplikanta należy:

- 1) sumienne wykonywanie powierzonych obowiązków, w tym poleceń przełożonego lub patrona;
- 2) uczestniczenie w przewidzianych programem aplikacji zajęciach seminaryjnych oraz w praktykach;
- 3) samodzielne pogłębianie wiedzy prawniczej i praktycznych umiejętności niezbędnych do zajmowania stanowiska notariusza.”;

23) w art. 74:

a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Do egzaminu notarialnego może przystąpić osoba, która ukończyła aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, i otrzymała zaświadczenie o jej odbyciu, oraz osoba, o której mowa w art. 12 § 2 i 2a.

§ 3. Egzamin notarialny polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu notarialnego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu notariusza.”,

b) § 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„§ 6. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu przez komisję w terminie, o którym mowa w § 5, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu przez tę komisję, o którym przewodniczący komisji zawiadamia zdających listem poleconym za poświadczeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej rady izby notarialnej. Przepisy § 11 i § 14–17 stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w § 16.

§ 7. Minister Sprawiedliwości powołuje przed każdym egzaminem notarialnym, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zadań na egzamin notarialny, zwany dalej „zespołem”.

c) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej zespołu Minister Sprawiedliwości uzgadnia z prze-

wodniczącym zespołu lub jego zastępcą terminarz pracy zespołu oraz zapewnia zespołowi miejsce i odpowiednie warunki pracy.”,

d) uchyla się § 12 i 13,

e) § 14–19 otrzymują brzmienie:

„§ 14. Na każdą z części egzaminu notarialnego zespół sporządza zadania wraz z opisami istotnych zagadnień.

§ 15. Ostateczną treść zadań wraz z opisami istotnych zagadnień ustala zespół większością głosów w obecności co najmniej pięciu członków zespołu. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zespołu.

§ 16. Ustalone przez zespół zadania wraz z opisami istotnych zagadnień przewodniczący zespołu przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu notarialnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zadań i opisów istotnych zagadnień oraz ich doręczenie poszczególnym komisjom, w sposób uwzględniający konieczność zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

§ 17. Do wydrukowania i doręczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

§ 18. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i sposób działania zespołu,

2) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień na egzamin notarialny oraz ich przygotowania, przechowywania i przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zadań na egzamin notarialny – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu notarialnego oraz konieczność zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz

3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków.

§ 19. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w § 17, mając na uwadze konieczność zachowania zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;

24) w art. 74a:

a) w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu notarialnego, ogłoszenie o egzaminie notarialnym, w którym podaje w szczególności:”,

b) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Aplikanci notarialni, którzy odbyli aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, przeprowadzaną przez radę właściwej izby notarialnej oraz osoby, o których mowa w art. 12 § 2 i 2a, zamieszkałe na obszarze właściwości komisji, mogą złożyć w jej siedzibie wnioski. Osoby, o których mowa w art. 12 § 2 i 2a, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składają wniosek w siedzibie wybranej izby notarialnej.

§ 3. Osoby, które odbyły aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, dołączają do wniosku zaświadczenie o odbyciu aplikacji notarialnej oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin notarialny.”,

c) w § 4:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Osoby, o których mowa w art. 12 § 2 i 2a, dołączają do wniosku odpowiednio:”,

– pkt 4–7 otrzymują brzmienie:

- „4) dokument zaświadczający posiadanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych lub zdanie odpowiednio egzaminu: sędziowskiego, prokuratorskiego, adwokackiego, radcowskiego lub komorniczego w Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 5) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 12 § 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora lub asystenta sędziego, a w przypadku osób, które wykonywały w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego – również dokumenty określające zakres ich obowiązków;
  - 6) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 12 § 2a, oraz zakres obowiązków związany z wykonywaniem zadań odpowiadających czynnościom asystenta sędziego w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka;
  - 7) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej lub wykonywania na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii notarialnej w Rzeczypospolitej Polskiej wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z czynnościami wykonywanymi przez notariusza;”
- po pkt 8 dodaje się pkt 8a i 8b w brzmieniu:
- „8a) dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;
  - 8b) dokument zaświadczający o ukończeniu aplikacji legislacyjnej oraz dokumenty zaświadczające co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych w Rzeczypospolitej Polskiej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w tych urzędach lub jednostkach;”
- 25) art. 74c i art. 74d otrzymują brzmienie:
- „Art. 74c. § 1. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu notarialnego. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko raz.
  - § 2. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i notarialnym.
- Art. 74d. § 1. Pierwsza i druga część egzaminu notarialnego polegają na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków.
- § 2. Trzecia część egzaminu notarialnego polega na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności notarialnej albo uzasadnienia jej dopuszczalności albo na opracowaniu projektu czynności notarialnej innej niż akt notarialny.
  - § 3. Członkowie komisji dokonują oceny za poszczególne części egzaminu notarialnego z zastosowaniem następującej skali ocen:
    - 1) oceny pozytywne:
      - a) celująca (6),
      - b) bardzo dobra (5),
      - c) dobra (4),
      - d) dostateczna (3);
    - 2) ocena negatywna – niedostateczna (2).
  - § 4. W trakcie egzaminu notarialnego zdający nie może posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.
  - § 5. W trakcie egzaminu notarialnego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.
  - § 6. Przepisy art. 71i § 1, 2 i 4–6 stosuje się odpowiednio.”;
- 26) w art. 74e:

a) uchyla się § 1,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części egzaminu notarialnego dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, zastosowanie właściwych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu.”,

c) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej z każdego z zadań z części egzaminu notarialnego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego członka komisji sprawdzającego pracę pisemną, przy czym:

1) oceny pozytywne to:

a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,

b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,

c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,

d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;

2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.”;

27) w art. 74f § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Komisja podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu notarialnego większością głosów obecnych członków. Komisja doręcza zdającemu uchwałę a jej odpis przesyła w terminie 7 dni Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Krajowej Rady Notarialnej oraz dołącza do akt osobowych zdającego.”;

28) art. 75 otrzymuje brzmienie:

„Art. 75. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia, organizację i przebieg aplikacji notarialnej, w tym:

1) zadania aplikanta notarialnego i sposób ich wykonywania,

2) termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć seminaryjnych oraz przerwy w ich odbywaniu, a także tryb wyznaczenia dodatkowego terminu rozpoczęcia zajęć seminaryjnych,

3) tryb i sposób organizacji zajęć seminaryjnych i praktycznych oraz ich rodzaj,

4) sposób odbywania aplikacji w przypadku aplikanta notarialnego niebędącego zatrudnionym przez notariusza lub radę izby notarialnej,

5) okres niemożności pełnienia przez aplikanta notarialnego jego obowiązków wliczany do okresu aplikacji oraz tryb postępowania w przypadku jego przekroczenia, a także tryb i sposób usprawiedliwiania braku możliwości pełnienia obowiązków aplikanta notarialnego,

6) tryb, formę i sposób przeprowadzenia kolokwium, o którym mowa w art. 71 § 12 oraz skład i tryb powołania komisji przeprowadzającej kolokwium – mając na względzie konieczność zapewnienia właściwego prowadzenia aplikacji, odpowiedniego poziomu szkolenia aplikantów notarialnych, sprawdzenie praktycznego przygotowania aplikanta notarialnego do samodzielnego wykonywania czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8, oraz właściwego przygotowania do zawodu notariusza, a także mając na uwadze ustawowy czas trwania aplikacji oraz biorąc pod uwagę możliwość zaistnienia szczególnych sytuacji uniemożliwiających rozpoczęcie zajęć seminaryjnych w wyznaczonym terminie.”;

29) art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. § 1. Zastępcą notarialnym jest osoba, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu notarialnego i złożyła ślubowanie.

§ 2. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie po ustaleniu wyniku egzaminu notarialnego wydaje zaświadczenie o uzyskaniu statusu zastępcy notarialnego, które doręcza zastępcy notarialnemu i prezesowi rady izby notarialnej, właściwej według miejsca zamieszkania zastępcy notarialnego, a w wypadku osób, które nie mają miejsca za-

mieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prezesowi rady izby notarialnej, o której mowa w art. 74a § 2 zdanie drugie.

§ 3. Na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w § 2, prezes rady właściwej izby notarialnej odbiera ślubowanie, a następnie umieszcza zastępcę notarialnego w wykazie zastępców notarialnych danej izby. Art. 15 § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Rada skreśla zastępcę notarialnego z wykazu, o którym mowa w § 3:

- 1) na wniosek zastępcy notarialnego;
- 2) z chwilą powołania zastępcy notarialnego na stanowisko notariusza;
- 3) w wypadku orzeczenia wobec zastępcy notarialnego kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 78 pkt 2 lit. d.

§ 5. Skreślenie z wykazu zastępców notarialnych skutkuje wygaśnięciem uprawnień zastępcy notarialnego.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w § 2, mając na uwadze potrzebę zamieszczenia wszystkich danych koniecznych do potwierdzenia uprawnień zastępcy notarialnego.”;

30) po art. 76 dodaje się art. 76a w brzmieniu:

„Art. 76a. § 1. Zastępca notarialny może być zatrudniony w kancelarii notarialnej.

§ 2. Notariusz może upoważnić zastępcę notarialnego zatrudnionego w swojej kancelarii do wykonywania czynności notarialnych w wypadkach innych niż opisane w art. 21 i art. 22. Przepisy art. 22a § 2–4 stosuje się odpowiednio.”;

31) art. 77 otrzymuje brzmienie:

„Art. 77. Aplikanci notarialni i zastępcy notarialni mają prawo uczestniczyć w walnych zgromadzeniach notariuszy izby notarialnej; mogą oni zabierać głos w obradach, jednakże bez prawa składania wniosków i brania udziału w głosowaniu.”;

32) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. Do aplikantów notarialnych i zastępców notarialnych stosuje się przepisy art. 18 i art. 19 oraz przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej notariuszy z następującymi zmianami:

- 1) aplikant notarialny odpowiada dyscyplinarnie również za niewypełnianie ustawowych obowiązków aplikanta notarialnego, o których mowa w art. 72c;
- 2) karami dyscyplinarnymi są:
  - a) upomnienie,
  - b) nagana,
  - c) kara pieniężna do wysokości określonej w art. 51 § 1 pkt 3,
  - d) skreślenie z wykazu zastępców notarialnych,
  - e) skreślenie z listy aplikantów notarialnych;
- 3) skazany na karę nagany nie może być powołany na notariusza w terminie roku od daty uprawomocnienia się orzeczenia, a skazany na karę pieniężną nie może być również w ciągu tego okresu wyznaczony do zastępowania notariusza.”;

33) po art. 78 dodaje się art. 78a w brzmieniu:

„Art. 78a. § 1. Rada izby notarialnej skreśla aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych, jeżeli aplikant notarialny:

- 1) zrezygnował z odbywania aplikacji notarialnej;
- 2) został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków aplikanta notarialnego;
- 3) został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) został ubezwłasnowolniony częściowo bądź całkowicie;
- 5) nie ukończył, bez usprawiedliwionej przyczyny, aplikacji notarialnej w terminie, o którym mowa w art. 72 § 1.

§ 2. Rada izby notarialnej może skreślić aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych, jeżeli został prawomocnie skazany za nieumyślne przestępstwo lub nieumyślne przestępstwo skarbowe.

§ 3. Skreślenie aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 5 oraz § 2, następuje po uprzednim wysłuchaniu aplikanta notarialnego, chyba że nie jest to możliwe.

§ 4. Od uchwały rady izby notarialnej w sprawie skreślenia z listy aplikantów notarialnych, służy odwołanie do Krajowej Rady Notarialnej w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.

§ 5. Od uchwały Krajowej Rady Notarialnej w sprawie skreślenia z listy aplikantów notarialnych służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.”;

34) w art. 90 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Dokumenty obejmujące dokonane czynności notarialne notariusz przekazuje na przechowanie do archiwum ksiąg wieczystych właściwego sądu rejonowego po upływie 10 lat od ich sporządzenia lub z chwilą zaprzestania prowadzenia działalności kancelarii.”;

35) w art. 92 w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – nadto imię i nazwisko tej osoby;”;

36) w art. 95f w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – nadto imię i nazwisko tej osoby;”;

37) w art. 95h w § 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt poświadczenia dziedziczenia sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – nadto imię i nazwisko tej osoby;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012 r. poz. 642 i 908) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Pracownicy zatrudnieni w bibliotekach na stanowiskach bibliotekarskich tworzą grupę zawodową bibliotekarzy.

2. W bibliotekach mogą być zatrudnione osoby z wykształceniem średnim.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.¹¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 pkt 14 i 15 otrzymują brzmienie:

„14) standardach zawodowych – należy przez to rozumieć reguły postępowania przy wykonywaniu zawodu rzeczoznawcy majątkowego, ustalone zgodnie z przepisami prawa;

15) organizacjach zawodowych – należy przez to rozumieć stowarzyszenia i związki stowarzyszeń zrzeszające osoby zawodowo wykonujące czynności rzeczoznawcy majątkowego;”;

2) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1–6, może być powierzone, rzeczoznawcom majątkowym lub podmiotom, które zatrudniają te osoby. Wyłonienie osób i podmiotów, o których mowa w zdaniu pierwszym, następuje na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.¹²).”;

3) w art. 25 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 2, z wyłączeniem czynności wymienionych w art. 23 ust. 1 pkt 7–9, może być powierzane rzeczoznawcom majątkowym lub podmiotom, któ-

¹¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675, Nr 143, poz. 963, Nr 155, poz. 1043, Nr 197, poz. 1307 i Nr 200, poz. 1323, z 2011 r. Nr 64, poz. 341, Nr 106, poz. 622, Nr 115, poz. 673, Nr 129, poz. 732, Nr 130, poz. 762, Nr 135, poz. 789, Nr 163, poz. 981, Nr 187, poz. 1110 i Nr 224, poz. 1337 oraz z 2012 r. poz. 908, 951, 1256, 1429 i 1529

¹² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484, Nr 234, poz. 1386 i Nr 240, poz. 1429 oraz z 2012 r. poz. 769, 951, 1101, 1271 i 1529

re zatrudniają te osoby. Wyłonienie osób i podmiotów, o których mowa w zdaniu pierwszym, następuje na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.”;

4) w art. 175 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przedsiębiorca prowadzący działalność, o której mowa w art. 174 ust. 3 i 3a, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem umowy, której jest stroną, a której przedmiotem są czynności wskazane w art. 174 ust. 3 i 3a. Jeżeli wykonuje ją przy pomocy rzeczoznawcy majątkowego związanego z tym przedsiębiorcą umową o pracę lub umową cywilnoprawną, podlega on również odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone działaniem tej osoby.”;

5) w art. 177:

a) w ust. 1:

– pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) nie była karana za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędźmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe;

3) posiada wyższe wykształcenie;”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) odbyła co najmniej 6-miesięczną praktykę zawodową w zakresie wyceny nieruchomości;”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przebieg praktyki zawodowej, o której mowa w ust. 1 pkt 5, jest rejestrowany w dzienniku praktyki zawodowej. Kandydat na rzeczoznawcę majątkowego ponosi opłatę za wydanie dziennika praktyki zawodowej, w wysokości nieprzekraczającej 3% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym wydanie dziennika praktyki zawodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy osoby, która posiada dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku, którego program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie wyceny nieruchomości w takim stopniu, jak program studiów podyplomowych w zakresie wyceny nieruchomości, co potwierdza suplement do dyplomu lub zaświadczenie uczelni.”;

d) uchyla się ust. 2a,

e) dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie dotyczy osoby która:

1) odbyła praktykę w zakresie wyceny nieruchomości objętą programem studiów w wymiarze jednego semestru, pod warunkiem, że praktyka była realizowana na podstawie umowy dotyczącej praktyki zawartej między uczelnią a organizacją zawodową rzeczoznawców majątkowych, lub

2) posiada udokumentowane dwuletnie doświadczenie zawodowe na stanowisku związanym z wyceną nieruchomości.”;

f) uchyla się ust. 3;

6) w art. 178:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzeczoznawca majątkowy niewypełniający obowiązków, o których mowa w art. 158 i art. 175 ust. 1, 3 i 4, podlega odpowiedzialności zawodowej.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Pozbawienie uprawnień zawodowych, o którym mowa w ust. 3, następuje na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. Osoba, której dotyczy orzeczenie sądu, jest obowiązana niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.”;

- 7) uchyla się art. 179;
- 8) w art. 180:
- a) uchyla się ust. 1–2,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Zakres czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami określa umowa pośrednictwa. Umowa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.”,
  - c) uchyla się ust. 3a–7;
- 9) w art. 181:
- a) uchyla się ust. 1 i 2,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Pośrednik w obrocie nieruchomościami podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z pośrednictwem w obrocie nieruchomościami. Jeżeli pośrednik w obrocie nieruchomościami wykonuje czynności przy pomocy innych osób, działających pod jego nadzorem, podlega on również ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone działaniem tych osób.”,
  - c) uchyla się ust. 5 i 6;
- 10) uchyla się art. 182 i art. 183;
- 11) uchyla się art. 184;
- 12) w art. 185:
- a) uchyla się ust. 1–1c,
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Zarządca nieruchomości działa na podstawie umowy o zarządzanie nieruchomością, zawartej z jej właścicielem, wspólnotą mieszkaniową albo inną osobą lub jednostką organizacyjną, której przysługuje prawo do nieruchomości, ze skutkiem prawnym bezpośrednio dla tej osoby lub jednostki organizacyjnej. Umowa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.”,
  - c) uchyla się ust. 3–5;
- 13) w art. 186:
- a) uchyla się ust. 1 i 2,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Zarządca nieruchomości podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z zarządzaniem nieruchomością. Jeżeli zarządca nieruchomości wykonuje czynności przy pomocy innych osób, działających pod jego nadzorem, podlega on również ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone działaniem tych osób.”,
  - c) uchyla się ust. 5 i 6;
- 14) uchyla się art. 187–190;
- 15) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:
„Nadawanie uprawnień zawodowych rzeczoznawcom majątkowym i dokonywanie wpisów do centralnego rejestru oraz orzekanie w sprawach odpowiedzialności zawodowej”;
- 16) w art. 191:
- a) uchyla się ust. 2,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Spełnienie wymogów, o których mowa w ust. 1, stwierdza Państwowa Komisja Kwalifikacyjna w postępowaniu kwalifikacyjnym.”,
  - c) ust. 3a otrzymuje brzmienie:
„3a. Wniosek o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości podlega rozpatrzeniu w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia wszczęcia postępowania kwalifikacyjnego. Do wniosku o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości dołącza się dokumenty w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadzonego tłumaczenia, potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w art. 177 ust. 1.”,
  - d) ust. 3c i 3d otrzymują brzmienie:

„3c. Jeżeli w toku postępowania kwalifikacyjnego na podstawie złożonych dokumentów nie jest możliwe stwierdzenie, czy kandydat spełnia warunki określone w art. 177, przewodniczący zespołu kwalifikacyjnego w uzgodnieniu z właściwym wiceprzewodniczącym Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej występuje z wnioskiem do ministra o zwrócenie się do odpowiednich organów, instytucji lub osób o udzielenie informacji niezbędnych dla przeprowadzenia tego postępowania. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 3a, ulega zawieszeniu do dnia otrzymania dodatkowych wyjaśnień.

3d. Przepisu ust. 3c nie stosuje się do warunków określonych w art. 177 ust. 1 pkt 1 i 2.”,

e) ust. 4–6 otrzymują brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa powołuje i odwołuje, w drodze zarządzenia, Państwową Komisję Kwalifikacyjną, w której skład wchodzi: przedstawiciele ministra (3/5 członków) oraz osoby wskazane przez organizacje zawodowe rzeczoznawców majątkowych (2/5 członków).

5. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się na koszt osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych. Koszty są pokrywane przez wniesienie opłaty za postępowanie kwalifikacyjne.

6. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne nie może być wyższa niż kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

17) art. 192 otrzymuje brzmienie:

„Art. 192. Nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości stwierdza się świadectwem. Odmowa nadania uprawnień zawodowych następuje w drodze decyzji.”;

18) art. 193 otrzymuje brzmienie:

„Art. 193. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi centralny rejestr rzeczoznawców majątkowych.

2. Do centralnego rejestru wymienionego w ust. 1 wpisuje się osoby, którym nadano uprawnienia zawodowe rzeczoznawców majątkowych na podstawie świadectw nadania tych uprawnień.

3. W rejestrze, o którym mowa w ust. 1, wpisuje się również obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, którym, na zasadach określonych w ustawie z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394), uznano nabyte w tych państwach kwalifikacje do wykonywania zawodu rzeczoznawcy majątkowego.

4. W centralnym rejestrze wpisuje się następujące dane dotyczące osób, którym nadano uprawnienia:

1) numer kolejny wpisu;

2) datę wpisu;

3) imię i nazwisko;

4) imiona rodziców;

5) datę i miejsce urodzenia;

6) adres zamieszkania;

7) wykształcenie;

8) numer ewidencyjny PESEL;

9) numer dokumentu tożsamości obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej;

10) numer uprawnień;

11) informacje o orzeczonych karach dyscyplinarnych, o których mowa w art. 178 ust. 2, a także informacje o pozbawieniu uprawnień z przyczyn, o których mowa w art. 178 ust. 3;

- 12) informacje o wykreśleniach z rejestru oraz przyczynach tych wykreśleń.
5. Wykreślenie z rejestru osób, którym nadano uprawnienia zawodowe, następuje w przypadku:
- 1) zawieszenia uprawnień, o którym mowa w art. 178 ust. 2 pkt 3 i 4;
  - 2) pozbawienia uprawnień, o którym mowa w art. 178 ust. 2 pkt 4a i 5;
  - 3) pozbawienia uprawnień, o którym mowa w art. 178 ust. 3;
  - 4) śmierci.
6. W razie orzeczenia kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 178 ust. 2 pkt 3, ponowny wpis do rejestru następuje na wniosek osoby ukaranej po upływie okresu orzeczonej kary dyscyplinarnej. W razie orzeczenia kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 178 ust. 2 pkt 4, ponowny wpis do rejestru następuje po ponownym złożeniu egzaminu z wynikiem pozytywnym.
7. W razie orzeczenia kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 178 ust. 2 pkt 1 i 2 zatarcie kary następuje na wniosek osoby ukaranej po upływie 1 roku od jej wykonania.
8. W razie orzeczenia kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 178 ust. 2 pkt 3 zatarcie kary następuje na wniosek osoby ukaranej po upływie 2 lat od zakończenia okresu orzeczonej kary.
9. W razie zatarcia kary dyscyplinarnej informację o tej karze wykreśla się z central
10. Wyciągi z rejestru, z wyjątkiem danych wymienionych w ust. 4 pkt 5, 8, 9, 11 i 12, podlegają ogłoszeniu w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa oraz publikacji na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra.
11. Ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 10, podlegają także zmiany w rejestrze.
12. Na uzasadniony wniosek organu państwa członkowskiego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm.¹³), minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa udostępnia dane, o których mowa w ust. 4, w zakresie wskazanym we wniosku, powiadamiając o tym rzeczoznawcę majątkowego, którego dane zostały udostępnione.”;
- 19) w art. 194 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2. Postępowanie wyjaśniające dotyczące wypełniania obowiązków, o których mowa w art. 158 i art. 175 ust. 1, 3 i 4, przeprowadza Komisja Odpowiedzialności Zawodowej.
  3. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa powołuje i odwołuje, w drodze zarządzenia, Komisję Odpowiedzialności Zawodowej z udziałem osób wskazanych przez organizacje zawodowe rzeczoznawców majątkowych.”;
- 20) w art. 195 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ustala, w drodze zarządzenia, listę obrońców z urzędu, z udziałem osób wskazanych przez organizacje zawodowe rzeczoznawców majątkowych.”;
- 21) w art. 195a ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, na podstawie wyników postępowania wyjaśniającego, orzeka, w drodze decyzji, o zastosowaniu jednej z kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 178 ust. 2, albo o umorzeniu postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej.”;
- 22) w art. 196:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1. Programy studiów podyplomowych, o których mowa w art. 177 ust. 1 pkt 4, uwzględniają co najmniej minimalne wymagania programowe ustalone przez ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.”,

¹³ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368.

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, minimalne wymogi programowe dla studiów podyplomowych w zakresie wyceny nieruchomości, w tym czas trwania tych studiów, program ogólny i program szczegółowy studiów podyplomowych, z uwzględnieniem tematyki wykładów oraz minimalnej liczby godzin ich trwania, biorąc pod uwagę kwalifikacje i umiejętności, jakie powinni posiadać absolwenci tych studiów, niezbędne dla prawidłowego i rzetelnego wykonywania działalności zawodowej w powyższym zakresie.”;

23) uchyla się art. 196a;

24) w art. 197:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, mając na względzie zapewnienie obiektywnego, rzetelnego i sprawnego sprawdzenia przygotowania kandydatów na rzeczoznawców majątkowych oraz zapewnienie obiektywnej oceny skarg na działalność osób, którym nadano uprawnienia, a także uwzględniając rzeczywiste koszty postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej, określi, w drodze rozporządzenia:”,

b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sposób i warunki odbywania praktyk zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, regulamin organizacji tych praktyk, ich program, maksymalną wysokość opłaty za praktykę nie większą jednak niż 50% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw z kwartału poprzedzającego kwartał, w którym dokonuje się wpisu, ogłoszona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, oraz sposób dokumentowania odbycia praktyki zawodowej, w tym wzór dziennika praktyki zawodowej i wysokość opłaty za jego wydanie uwzględniającej koszt jego wydania;”,

c) pkt 3–5 otrzymują brzmienie:

„3) wzory świadectw uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości;

4) sposób prowadzenia centralnego rejestru rzeczoznawców majątkowych;

5) sposób postępowania przy wydawaniu duplikatów świadectw zawodowych w przypadku ich utraty;”,

d) uchyla się pkt 6;

25) w art. 198:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 2 i 3,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Tej samej karze podlega podmiot prowadzący działalność, o której mowa w art. 174 ust. 6, który powierza wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1, osobie nieposiadającej uprawnień wymienionych w ust. 1.”;

26) po art. 198 dodaje się art. 198a w brzmieniu:

„Art. 198a. Przepisu art. 198 ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do podmiotów, w rozumieniu przepisów art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

27) uchyla się art. 232.

Art. 9. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.¹⁴) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) uchyla się pkt 2,

¹⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 628.

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) pracownik ochrony – osobę wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, i wykonującą zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, lub osobę wykonującą zadania ochrony, w zakresie niewymagającym wpisu na te listy, na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia;”;

2) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Kierownik jednostki wystawia legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej pracownikowi wpisanemu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub legitymację kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego pracownikowi wpisanemu na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, którzy wchodzi w skład podległej mu wewnętrznej służby ochrony.

2. Legitymacje, o których mowa w ust. 1, zawierają:

1) indywidualny numer zgodny z ewidencją legitymacji, o której mowa w ust. 3;

2) aktualne zdjęcie pracownika;

3) imię i nazwisko pracownika;

4) nazwę, adres i numer telefonu jednostki, w której wewnętrzna służba ochrony sprawuje ochronę;

5) pouczenie o ustawowych uprawnieniach przysługujących jej posiadaczowi;

6) datę i miejsce wydania oraz imię, nazwisko, podpis i pieczęć kierownika jednostki.

3. Kierownik jednostki prowadzi ewidencję legitymacji, o których mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzory legitymacji, o których mowa w ust. 1,

2) tryb i warunki ich wydawania, wymiany lub zwrotu,

3) sposób prowadzenia ewidencji legitymacji, o której mowa w ust. 3 – mając na względzie jednolitość stosowanych legitymacji, dokumentacji oraz procedur związanych z ich wydawaniem, wymianą lub zwrotem, a także możliwość odczytania przez osobę zainteresowaną danych zawartych w tych legitymacjach.”;

3) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Koncesję wydaje się na wniosek:

1) przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on wpisany na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;

2) przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna, jeżeli na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego jest wpisana co najmniej jedna osoba będąca współnikiem spółki jawnej lub komandytowej, członkiem organu zarządzającego, prokurentem lub pełnomocnikiem ustanowionym przez przedsiębiorcę do kierowania działalnością określoną w koncesji, a pozostałe osoby uprawnione do reprezentacji przedsiębiorcy nie były karane za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.”,

b) w ust. 3:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) adresy miejsc wykonywania działalności gospodarczej objętej wnioskiem, w tym przechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2 i 3;”;

– w pkt 6 lit. f otrzymuje brzmienie:

- „f) informację o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;”,
- c) w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) zaświadczenie o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;”;
- 4) w art. 18:
- a) w ust. 1 pkt 1a i 2 otrzymują brzmienie:
- „1a) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 2) imiona i nazwiska wspólników lub członków zarządu, prokurentów oraz pełnomocników w razie ich ustanowienia, ze wskazaniem osób wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi koncesyjnemu zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 1a, 2 i 4, w terminie 14 dni od dnia ich powstania.”;
- 5) art. 19 i art. 20 otrzymują brzmienie:
- „Art. 19. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia jest obowiązany:
- 1) powiadomić organ koncesyjny o podjęciu, zawieszeniu i trwałym zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej;
  - 2) prowadzić i przechowywać dokumentację dotyczącą:
    - a) pracowników ochrony, w tym umowy o pracę i umowy cywilnoprawne,
    - b) organizacji i wykonywania ochrony przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, w zakresie dobowego wykorzystania stanu osobowego pracowników ochrony, ich wyposażenia i uzbrojenia oraz użytych środków transportu wraz ze szczegółowym opisem wykonywanej ochrony;
  - 3) zachowywać formę pisemną umów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej oraz przechowywać zawarte umowy i dotyczącą ich dokumentację;
  - 4) przedstawić dokumentację, o której mowa w pkt 2 i 3, na żądanie organu uprawnionego do kontroli;
  - 5) spełniać w sposób nieprzerwany warunki, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2, jeżeli koncesję uzyskał przedsiębiorca inny niż osoba fizyczna;
  - 6) sprawować nadzór nad wykonywaniem zadań ochrony przez pracowników ochrony;
  - 7) weryfikować karalność pracowników ochrony, a w przypadku przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna, dodatkowo osób, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2.
2. W ramach dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, przedsiębiorca prowadzi wykaz pracowników ochrony, który zawiera:
- 1) imię i nazwisko pracownika ochrony;
  - 2) datę i miejsce urodzenia;
  - 3) adres zamieszkania lub pobytu czasowego;
  - 4) numer PESEL, a w przypadku jego nienadania osobie posiadającej obywatelstwo innego państwa, serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
  - 5) datę wpisu na listy, o których mowa w art. 28 ust. 1, oraz określenie organu, który dokonał wpisu;
  - 6) numer legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni;
  - 7) datę zawarcia z pracownikiem ochrony umowy oraz datę jej rozwiązania;
  - 8) daty szkoleń i kursów, o których mowa w art. 26 ust. 7 pkt 3–7 i art. 38b ust. 1;
  - 9) daty weryfikacji karalności pracowników ochrony.
3. Dokumentację, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, przechowuje się przez okres 5 lat od dnia zakończenia działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, a w przypadku dokumentacji dotyczącej realizacji umowy – od dnia wygaśnięcia umowy.

4. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 5, 6 i 8, zamieszcza się w wykazie pracowników ochrony, w odniesieniu do pracowników ochrony, których one dotyczą.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, formę i sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 3, oraz wykazu, o którym mowa w ust. 2, sposób dokonywania poprawek i zakres danych, jakie powinna zawierać dokumentacja, mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwej rejestracji zawieranych umów, oraz właściwego zabezpieczenia danych zawartych w rejestrze przed ich utratą, nieuprawnioną zmianą, nieuprawnionym dostępem lub usunięciem.

Art. 20. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia:

- 1) oznacza pracowników ochrony w sposób jednolity, umożliwiając ich identyfikację oraz identyfikację podmiotu zatrudniającego;
  - 2) zapewnia noszenie ubioru przez pracowników ochrony, umożliwiającego ich identyfikację oraz identyfikację podmiotu zatrudniającego w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 1;
  - 3) wystawia pracownikowi ochrony legitymację pracownika ochrony fizycznej, legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub legitymację kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego przed dopuszczeniem go do wykonywania zadań związanych z ochroną osób i mienia.
2. Legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej oraz kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego wystawia się wyłącznie pracownikowi ochrony, który jest wpisany na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego.
3. Legitymacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zawierają:
- 1) indywidualny numer, zgodny z prowadzoną przez przedsiębiorcę ewidencją legitymacji, o której mowa w ust. 4;
  - 2) aktualne zdjęcie pracownika ochrony;
  - 3) imię i nazwisko pracownika ochrony;
  - 4) oznaczenie przedsiębiorcy wydającego dokument, firmę przedsiębiorcy, siedzibę i adres, numer telefonu oraz numer koncesji;
  - 5) pouczenie o ustawowych uprawnieniach przysługujących jej posiadaczowi;
  - 6) datę oraz miejsce wydania, imię i nazwisko oraz podpis wystawiającego legitymację oraz pieczęć podmiotu wystawiającego.
4. Przedsiębiorca prowadzi ewidencję legitymacji, o których mowa w ust. 1 pkt 3.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wzory legitymacji, o których mowa w ust. 1 pkt 3,
  - 2) tryb i warunki ich wydawania, wymiany lub zwrotu,
  - 3) sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 4 – mając na względzie jednolitość stosowanych legitymacji, dokumentacji oraz procedur związanych z ich wydawaniem, wymianą lub zwrotem, a także możliwość odczytania przez osobę zainteresowaną danych zawartych w tych legitymacjach.”;
- 6) w art. 21 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Pracownik ochrony nie może zakrywać twarzy w celu uniemożliwienia lub istotnego utrudnienia jego identyfikacji.”;
- 7) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:
„Art. 21a. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia jest obowiązany do spełnienia obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ochroną osób i mienia.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności oraz zakres realizowanych zadań.”;

8) w art. 22:

a) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) nie zawarł umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 21a ust. 1.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organ koncesyjny może cofnąć koncesję albo zmienić jej zakres ze względu na:

- 1) zagrożenie obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli albo zagrożenie bezpieczeństwa porządku publicznego;
- 2) niepoinformowanie przez przedsiębiorcę organu koncesyjnego o zmianie danych określonych w koncesji, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, 1a, 2 i 4, w terminie wyznaczonym w art. 18 ust. 3;
- 3) ogłoszenie upadłości lub likwidacji przedsiębiorcy;
- 4) dopuszczenie do wykonywania zadań kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego osoby niewpisanej na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego.”;

9) w art. 22a w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przedstawić informację o liczbie zatrudnionych kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;”;

10) po art. 23a dodaje się art. 23b i art. 23c w brzmieniu:

„Art. 23b. 1. Organ koncesyjny do przeprowadzenia kontroli działalności gospodarczej wykonywanej przez przedsiębiorcę w zakresie usług ochrony osób i mienia może powołać na czas trwania kontroli zespół kontrolny, w skład którego mogą wejść przedstawiciele ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Obrony Narodowej, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej lub Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

2. Na wniosek organu koncesyjnego Minister Obrony Narodowej, Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej lub Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego delegują do prac w zespole kontrolnym funkcjonariuszy, żołnierzy lub pracowników podległych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych.

3. Organ koncesyjny, powołując zespół kontrolny, wyznacza jego kierownika, który kieruje przebiegiem czynności kontrolnych oraz sporządza protokół pokontrolny.

4. Czynności kontrolne są wykonywane na podstawie upoważnienia wydanego przez organ koncesyjny i legitymacji służbowej.

Art. 23c. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w art. 3, podlega kontroli organu koncesyjnego w zakresie:

- 1) zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją;
- 2) przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) stwarzania zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego;
- 4) ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych innych osób.

2. Osoby upoważnione przez organ koncesyjny do dokonywania kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia są uprawnione do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza objęta koncesją, w dniach i w godzinach, w których ta działalność jest wykonywana lub powinna być wykonywana, w tym swobodnego wstępu na teren chronionych obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona w ramach wykonywanej działalności gospodarczej;
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępnienia danych i przedmiotów mających związek z przedmiotem kontroli;
- 3) legitymowania pracowników ochrony w celu ustalenia lub potwierdzenia ich tożsamości.

3. Organ koncesyjny może wezwać przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, wyznaczając termin do ich usunięcia.”;

11) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„Art. 24a. Organ koncesyjny może zwracać się do sądów, prokuratury, Policji, Straży Granicznej oraz organów administracji publicznej o przekazanie informacji, materiałów i danych będących w ich posiadaniu, istotnych dla prowadzonego postępowania administracyjnego lub postępowania wyjaśniającego zmierzającego do ustalenia, czy działalność gospodarcza wykonywana w zakresie usług ochrony osób i mienia przez przedsiębiorcę, w sprawie którego prowadzone jest postępowanie, rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa albo czy działalność tego przedsiębiorcy nie stanowi zagrożenia obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli.”;

12) rozdział 5 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 5

Wymagania kwalifikacyjne pracowników ochrony”

Art. 25. Zadania ochrony osób i mienia realizowane przez wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesję w zakresie usług ochrony osób i mienia, wykonują pracownicy ochrony.

Art. 26. 1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, przez:

- 1) pracowników ochrony wykonujących czynności w ramach specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych;
- 2) pracowników ochrony wchodzących w skład zespołów konwojujących wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne;
- 3) pracowników ochrony wykonujących bezpośrednio czynności związane z ochroną osób;
- 4) osoby nadzorujące i kontrolujące pracę pracowników ochrony fizycznej nieposiadających wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;
- 5) pracowników ochrony mających prawo do czynności określonych:
  - a) w art. 36 ust. 1 pkt 4,
  - b) w art. 36 ust. 1 pkt 5 po dopuszczeniu do posiadania broni w trybie przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576), zwanej dalej „ustawą o broni i amunicji”;
- 6) pracowników ochrony wykonujących zadania na obszarach, w obiektach i urządzeniach podlegających obowiązkowej ochronie.

2. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej jest uprawniona do:

- 1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 1;
- 2) organizowania i kierowania zespołami pracowników ochrony fizycznej.

3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) ukończyła 21 lat;
- 3) ukończyła co najmniej gimnazjum;
- 4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo;
- 6) posiada nienaganną opinię wydaną przez właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji, sporządzoną na podstawie aktualnie posiadanych przez Policję informacji albo – w przypadku obywatela in-

- nego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw – przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji tych państw, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby;
- 7) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną orzeczeniami lekarskim i psychologicznym, których ważność nie upłynęła;
  - 8) posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.
4. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika ochrony fizycznej na podstawie ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394).
  5. Opinię, o której mowa w ust. 3 pkt 6, wydaje się nie rzadziej niż co 3 lata, w formie postanowienia, na które służy zażalenie, a w przypadku opinii dotyczącej obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw, w formie przyjętej w tym państwie.
  6. Spełnienie wymogów określonych w ust. 3 pkt 4 i 5 pracownik ochrony potwierdza własnym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
  7. Spełnienie wymogu określonego w ust. 3 pkt 8 potwierdzają:
    - 1) dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe w zawodzie technika ochrony fizycznej osób i mienia lub świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie technika ochrony fizycznej osób i mienia;
    - 2) dyplomy lub świadectwa uczelni, szkół oficerskich lub podoficerskich Policji lub Straży Granicznej;
    - 3) świadectwo szkolenia zawodowego zakończonego złożeniem egzaminu na pierwszy stopień podoficerski, chorążego lub oficerski Służby Więziennej wraz ze świadectwem szkolenia specjalistycznego w zakresie specjalizacji ochronnej w Służbie Więziennej;
    - 4) zaświadczenia o ukończeniu kursów organizowanych przez ośrodki szkolenia Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej lub Biura Ochrony Rządu, o ile kursy te spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 9;
    - 5) zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub kursu umiejętności zawodowych, potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, realizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁵);
    - 6) zaświadczenia o ukończeniu innych kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, prowadzonych przez publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

---

¹⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979 oraz z 2013 r. poz. 87 i 827.

- 7) świadectwa ukończenia szkoleń lub kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia prowadzonych przez uczelnie.
8. Dyplomy uczelni kształcących w zakresie prawa, administracji publicznej, bezpieczeństwa narodowego lub bezpieczeństwa wewnętrznego potwierdzają specjalistyczne przygotowanie teoretyczne w zakresie znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.
9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia wymagania w zakresie kursów i szkoleń, o których mowa w ust. 7 pkt 6 i 7, w tym szczegółową tematykę i formę przeprowadzonych zajęć, mając na względzie zapewnienie właściwego poziomu wyszkolenia pracowników ochrony fizycznej.
- Art. 27. 1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 2.
2. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się osobę, która:
- 1) ukończyła 18 lat;
  - 2) spełnia wymogi, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4–6;
  - 3) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do pracy stwierdzoną orzeczeniem lekarskim, wydanym przez lekarza uprawnionego do przeprowadzania badań, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁶).
  - 4) posiada wykształcenie co najmniej zawodowe techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej, informatycznej lub ukończyła kurs pracownika zabezpieczenia technicznego albo została przyuczona do wymienionych zawodów na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.¹⁷).
3. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego na podstawie ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.
4. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego jest uprawniona do:
- 1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 2;
  - 2) organizowania i kierowania zespołami pracowników zabezpieczenia technicznego.

Art. 28. 1. Listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej i kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego prowadzi Komendant Główny Policji w systemie teleinformatycznym. Wprowadzania danych podlegających wpisowi dokonują komendanci wojewódzcy Policji właściwi ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której wpisywane dane dotyczą.

¹⁶ Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 908 i 1110 oraz z 2013 r. poz. 2 i 675.

¹⁷ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, z 2009 r. Nr 6, poz. 33 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1206 i Nr 207, poz. 1230

2. Listy, o których mowa w ust. 1, zawierają następujące dane:
  - 1) numer porządkowy wpisu;
  - 2) imię (imiona) i nazwisko, imię ojca i matki, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania oraz numer PESEL, jeżeli osoba której wpis dotyczy go posiada;
  - 3) informację o pełnieniu funkcji członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością koncesjonowaną, lub prowadzeniu koncesjonowanej działalności gospodarczej jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, ze wskazaniem pełnionej funkcji oraz numeru koncesji przedsiębiorcy – jeżeli taki posiada.

- Art. 29. 1. Właściwy komendant wojewódzki Policji dokonuje wpisu na listy, o których mowa w art. 28 ust. 1, lub dokonuje zmiany danych objętych wpisem na pisemny wniosek osoby, której wpisywane dane dotyczą.
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:
    - 1) dokument potwierdzający posiadane wykształcenie;
    - 2) oświadczenie wnioskodawcy:
      - a) o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,
      - b) o niekaralności za przestępstwa umyślne oraz nietoczeniu się przeciwko wnioskodawcy postępowania karnego o takie przestępstwa;
    - 3) zaświadczenie lub świadectwo potwierdzające przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wykszolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;
    - 4) zaświadczenie potwierdzające odbycie kursu pracownika zabezpieczenia technicznego lub zaświadczenie o przyuczeniu do zawodu w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;
    - 5) orzeczenia, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7 albo art. 27 ust. 2 pkt 3;
    - 6) decyzję pozytywną o uznaniu kwalifikacji w zawodzie pracownika ochrony fizycznej albo w zawodzie pracownika zabezpieczenia technicznego – jeżeli taka decyzja była wydana.
  3. Właściwy komendant wojewódzki Policji wydaje osobie, której wpisywane dane dotyczą, zaświadczenie o dokonaniu wpisu na listę.
  4. Opłatę za wydanie zaświadczenia ponosi wnioskodawca według stawek określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282, z późn. zm.¹⁸).
  5. Odmowa wpisu na listę następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, w przypadku gdy:
    - 1) pracownik ochrony fizycznej nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 26 ust. 3;
    - 2) pracownik zabezpieczenia technicznego nie spełnia wymogów określonych w art. 27 ust. 2.
  6. Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, w przypadku gdy:
    - 1) pracownik ochrony fizycznej został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;
    - 2) nie spełnia warunków określonych w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4–8, w art. 30 albo w art. 38b;
    - 3) wykonując zadania pracownika ochrony fizycznej dopuścił się czynu zabronionego określonego w art. 70 § 2 lub art. 87 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482 i 829).
  7. Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, w przypadku gdy:

---

¹⁸ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1448 i 1512 oraz z 2013 r. poz. 21 i 455

- 1) pracownik zabezpieczenia technicznego został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;
  - 2) nie spełnia wymogów określonych w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4–6, art. 27 ust. 2 pkt 3 lub w art. 30;
  - 3) wykonując zadania pracownika zabezpieczenia technicznego dopuścił się czynu zabronionego określonego w art. 70 § 2 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.
8. Skreślenie z listy następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji.
9. Decyzja administracyjna, o której mowa w ust. 8, podlega natychmiastowemu wykonaniu.
10. O skreśleniu z listy osób pełniących funkcje określone w art. 28 ust. 2 pkt 3 właściwy komendant wojewódzki Policji zawiadamia niezwłocznie organ koncesyjny.
11. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, wzór wniosku o wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego oraz wzór zaświadczenia o wpisie na te listy, z uwzględnieniem danych, o których mowa w art. 28 ust. 2.
- Art. 30. Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej oraz kwalifikowany pracownik zabezpieczenia technicznego jest obowiązany do zawiadamiania właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zmianie danych objętych wpisem w terminie 14 dni od dnia jej powstania.
- Art. 31. Pracownikiem ochrony, co do którego nie jest wymagany wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, może być osoba pełnoletnia, nieskazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne.
- Art. 32. Badania lekarskie i psychologiczne osób wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej przeprowadza się co 3 lata lub w okresach krótszych niż 3 lata:
- 1) jeżeli w orzeczeniu lekarskim lub psychologicznym wskazano krótszy termin następnego badania niż 3 lata;
  - 2) po okresie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą trwającą dłużej niż 6 miesięcy;
  - 3) na wniosek pracodawcy lub właściwego komendanta wojewódzkiego Policji – w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności fizycznej lub psychicznej do wykonywania zadań.
- Art. 33. 1. Badania lekarskie i psychologiczne osoby ubiegającej się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadającej taki wpis przeprowadza się na wniosek tej osoby, z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 32 pkt 3 i art. 33a ust. 3.
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadająca taki wpis jest obowiązana dołączyć oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, że nie jest osobą niepełnosprawną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.¹⁹) lub nie posiada orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanego przez właściwy organ rentowy albo dokumenty potwierdzające orzeczony stopień niepełnosprawności, inwalidztwa lub niezdolności do pracy.
3. W przypadkach, o których mowa w art. 32 pkt 3 i art. 33a ust. 3, osoba poddająca się badaniu jest obowiązana złożyć lekarzowi i psychologowi przeprowadzającemu badanie oświadczenie albo dokumenty, o których mowa w ust. 2.
4. Do przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń lekarskich, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, uprawniony jest lekarz, który posiada:

---

¹⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456 oraz z 2013 r. poz. 73, 675, 791.

- 1) uprawnienie do wykonywania badań, o których mowa w art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
  - 2) dodatkowe kwalifikacje wymagane do przeprowadzania badań lekarskich uzyskane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy o broni i amunicji.
- Art. 33a. 1. Do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń psychologicznych, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, jest uprawniony psycholog, który posiada:
- 1) dyplom ukończenia studiów wyższych z zakresu psychologii;
  - 2) dodatkowe kwalifikacje wymagane do przeprowadzania badań psychologicznych, uzyskane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy o broni i amunicji;
  - 3) co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie, przy czym co najmniej przez 2 lata w ostatnim pięcioleciu wykonywał usługi psychologiczne w zakresie diagnozowania, orzekania lub opiniowania psychologicznego.
2. Opłaty za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, oraz za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba posiadająca taki wpis, a także wydane na ich podstawie orzeczenia, ponosi osoba poddana badaniu, a w odniesieniu do pracowników, pracodawca zatrudniający tę osobę.
3. Badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba, ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, oraz badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba posiadająca taki wpis, w stosunku do pracowników przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę, a orzeczenie lekarskie wydane na podstawie badań lekarskich, w obu przypadkach, traktuje się jako orzeczenie, o którym mowa w art. 229 § 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.
4. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) szczegółowy zakres oraz tryb przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis lub posiadająca wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej,
  - 2) maksymalne stawki opłat za badania lekarskie i psychologiczne,
  - 3) wzór oświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 2, oraz druków orzeczeń – uwzględniając potrzebę zapewnienia, aby wyniki badań odzwierciedlały stan zdrowia osób poddających się badaniu, a stawki opłat, o których mowa w pkt 2, odpowiadały kosztom przeprowadzonych badań.
- Art. 34. 1. Od orzeczenia lekarskiego i psychologicznego przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie.
2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje osobie ubiegającej się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadającej taki wpis, pracodawcy oraz komendantowi wojewódzkiemu Policji, o którym mowa w art. 29 ust. 1.
3. Odwołanie wraz z jego uzasadnieniem wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem lekarza lub psychologa, który wydał orzeczenie, do jednego z podmiotów odwoławczych, którymi są:
- 1) wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, a w przypadku gdy odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy – instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy;
  - 2) jednostki służby medycyny pracy podmiotów leczniczych utworzonych i wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
  - 3) podmioty lecznicze utworzone i wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej.
4. Lekarz lub psycholog, za którego pośrednictwem jest wnoszone odwołanie przekazuje je wraz z dokumentacją badań oraz oświadczeniem lub dokumentacją, o których mowa w

- art. 33 ust. 2, do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.
5. Badanie w trybie odwołania przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania.
6. Orzeczenie lekarskie lub psychologiczne wydane w trybie odwołania jest ostateczne.”;
- 13) uchyla się art. 35 i art. 35a;
- 14) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:
„Środki ochrony fizycznej osób i mienia oraz prawa i obowiązki pracownika ochrony”;
- 15) po art. 38 dodaje się art. 38a–38c w brzmieniu:
„Art. 38a. 1. Pracownik ochrony podczas wykonywania zadań ochrony osób i mienia jest obowiązany:
1) posiadać przy sobie legitymację, o której mowa w art. 9a ust. 1 lub art. 20 ust. 1 pkt 3, oraz okazywać ją na żądanie osoby, której czynności dotyczą w taki sposób aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować imię i nazwisko pracownika ochrony, numer legitymacji, dane podmiotu wystawiającego oraz zapoznać się z treścią pouczenia, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 5 lub art. 20 ust. 3 pkt 5;
2) wykonywać polecenia osób działających w imieniu instytucji państwowych lub samorządowych wydane na podstawie przepisów prawa.
2. Pracownik ochrony jest zwolniony z obowiązku okazywania legitymacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy osoba, wobec której wykonuje czynności, swoim zachowaniem w sposób oczywisty zagraża życiu lub zdrowiu pracownika ochrony lub innym osobom albo dobrom powierzonym ochronie.
- Art. 38b. 1. Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej ma obowiązek co 5 lat przejść szkolenie lub kurs w zakresie, o którym mowa w art. 26 ust. 3 pkt 8, oraz przedstawić właściwemu komendantowi wojewódzkiemu Policji, zaświadczenie o odbyciu szkolenia lub kursu.
2. Z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest zwolniona osoba pełniąca funkcję członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością określoną w koncesji lub prowadząca koncesjonowaną działalność gospodarczą jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, jeżeli osobiście nie wykonuje czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1.
- Art. 38c. Osoba, która jest wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego i pełni funkcję członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością określoną w koncesji lub prowadzi koncesjonowaną działalność gospodarczą jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, jeżeli osobiście nie wykonuje czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1 lub 2, jest zwolniona z obowiązku określonego w art. 26 ust. 3 pkt 7 lub art. 27 ust. 2 pkt 3, jeżeli dysponuje orzeczeniem lekarskim uzyskanym w trybie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110, z późn. zm.²⁰).”;
- 16) dotychczasową treść art. 44a oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej może powierzyć przeprowadzenie kontroli komendantom oddziałów Straży Granicznej.”;
- 17) po art. 50a dodaje się art. 50b w brzmieniu:
„Art. 50b. Kto osobie upoważnionej do przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie usług ochrony osób i mienia udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.”;
- 18) uchyla się art. 54.

²⁰ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 238, poz. 2021, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 121, poz. 1265 i Nr 173, poz. 1808, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 17 i Nr 171, poz. 1016.

- Art. 10.** W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.²¹) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 3 uchyla się pkt 15;
  - 2) w art. 20 uchyla się ust. 1;
  - 3) w art. 21:
    - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zadania przewodników turystycznych wykonują:

      - 1) przewodnicy górscy dla określonych obszarów górskich;
      - 2) przewodnicy miejscy dla poszczególnych miast;
      - 3) przewodnicy terenowi dla poszczególnych województw, powiatów, gmin, a także regionów oraz tras turystycznych.”,
    - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wykonywanie zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego wymaga posiadania uprawnień określonych ustawą.

1b. Uprawnienia przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego otrzymuje osoba, która:

      - 1) ukończyła 18 lat;
      - 2) nie była karana za przestępstwo umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;
      - 3) posiada wykształcenie średnie;
      - 4) odbyła szkolenie teoretyczne i praktyczne dla określonego obszaru górskiego oraz zdała egzamin na przewodnika górskiego, z zastrzeżeniem art. 22a ust. 2.”,
    - c) uchyla się ust. 3–7;
  - 4) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. Przewodnikiem miejskim lub terenowym lub pilotem wycieczek może być osoba, która:

    - 1) ukończyła 18 lat;
    - 2) nie była karana za przestępstwo umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;
    - 3) posiada wykształcenie średnie.”;
  - 5) w art. 22a:
    - a) uchyla się ust. 1,
    - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Osoby posiadające uprawnienia przewodnika górskiego dopuszcza się do egzaminu umożliwiającego uzyskanie uprawnień obejmujących dodatkowy obszar bez konieczności odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego.”,
    - c) uchyla się ust. 3;
  - 6) w art. 23 uchyla się ust. 1;
  - 7) w art. 24:
    - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wykonywanie działalności w zakresie szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich wymaga uzyskania wpisu do rejestru organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich, zwanego dalej „rejestrem organizatorów szkoleń”, prowadzonego przez marszałka województwa.”,
    - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wpisu do rejestru organizatorów szkoleń marszałek województwa dokonuje na wniosek organizatora szkolenia.

1b. Wniosek o wpis do rejestru organizatorów szkoleń składa się do marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej albo siedzibę jednostki or-

---

²¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 106, poz. 672 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432 i Nr 171, poz. 1016.

- organizacyjnej wnioskującej o wpis do rejestru organizatorów szkoleń, a w przypadku osoby fizycznej posiadającej miejsce zamieszkania i jednostki organizacyjnej posiadającej siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej – do marszałka województwa wybranego przez wnioskodawcę.”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Osoby fizyczne i jednostki organizacyjne organizujące szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich są obowiązane:
- 1) zapewnić kadre:
    - a) wykładowców posiadających wykształcenie wyższe – do prowadzenia zajęć teoretycznych,
    - b) instruktorów posiadających udokumentowaną praktykę w zakresie wykonywania zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego w wymiarze co najmniej 50 dni w okresie 5 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń – do prowadzenia zajęć praktycznych;
  - 2) zapewnić warunki umożliwiające realizację zajęć, w tym także praktycznych, oraz odpowiednią obsługę biurową wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia;
  - 3) realizować program szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 4;
  - 4) przedstawiać uczestnikom szkoleń wewnętrzny regulamin szkolenia, określający w szczególności warunki potwierdzania udziału w zajęciach teoretycznych i praktycznych oraz ich zaliczania.”,
- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Potwierdzeniem posiadania praktyki, o której mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b, jest zaświadczenie wydane przez organizatora turystyki lub jednostkę organizacyjną powierzającą zadania przewodnika górskiego.”,
- e) w ust. 5 w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:
- „b) obszaru górskiego, którego ma dotyczyć szkolenie przewodników górskich;”,
- f) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Do wniosku wnioskodawca dołącza oświadczenie następującej treści:
- „Oświadczam, że:
- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń są kompletne i zgodne z prawdą;
  - 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności w zakresie organizowania szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich, określone w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.”.
- g) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
- „9. Organizator szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich, rozpoczynając szkolenie, pisemnie informuje marszałka województwa właściwego dla miejsca odbywania szkolenia o miejscu i terminach zajęć.”,
- h) ust. 13 otrzymuje brzmienie:
- „13. Na podstawie informacji o dokonanych wpisach do rejestru organizatorów szkoleń przekazywanych w postaci elektronicznej przez marszałków województw, na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki zamieszcza się Centralny Wykaz Organizatorów Szkoleń dla Kandydatów na Przewodników Górskich.”;
- 8) art. 24a otrzymuje brzmienie:
- „Art. 24a. 1. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich w zakresie:
- 1) zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 5;

- 2) zgodności wykonywanej działalności z uzyskanym wpisem do rejestru organizatorów szkoleń;
  - 3) przestrzegania warunków szkolenia określonych ustawą.
2. Kontrola organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich obejmuje w szczególności:
    - 1) sprawdzenie dokumentacji szkolenia;
    - 2) ocenę zgodności harmonogramu zajęć z procesem jego realizacji;
    - 3) sprawdzenie zapewnienia odpowiedniej obsługi biurowej wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia;
    - 4) sprawdzenie zapewnienia warunków umożliwiających realizację zajęć, w tym także praktycznych.
  3. Marszałek województwa, który otrzymał informację o odbywającym się na jego terenie szkoleniu dla kandydatów na przewodników górskich organizowanym przez organizatora szkolenia wpisanego do rejestru organizatorów szkoleń prowadzonego przez marszałka innego województwa, ma prawo przeprowadzić kontrolę organizatora szkolenia w czasie trwania szkolenia.
  4. Kontrola organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich odbywa się w obecności kierownika szkolenia lub osoby upoważnionej do zastępowania kierownika szkolenia.
  5. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich w zakresie spełnienia obowiązku uzyskania wpisu do rejestru organizatorów szkoleń.
  6. Kontroli, o której mowa w ust. 1 i 5, dokonuje osoba imiennie upoważniona przez marszałka województwa.
  7. Osoba dokonująca kontroli organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich powiadamia o stwierdzonych uchybieniach marszałka województwa, na którego terenie odbywa się szkolenie.
  8. Uchybieniem w prowadzeniu działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów szkoleń jest:
    - 1) niespełnianie wymogów, o których mowa w art. 24 ust. 3;
    - 2) niezgodność ze stanem faktycznym danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 5.
  9. Marszałek województwa, na którego terenie odbywa się szkolenie dla kandydatów na przewodników górskich po uzyskaniu informacji o uchybieniach organizatora szkolenia powiadamia o tych uchybieniach marszałka województwa, który wpisał organizatora szkolenia do rejestru organizatorów szkoleń.
  10. Marszałek województwa wzywa organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich do usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem wykreślenia z rejestru organizatorów szkoleń.
  11. Organizator szkolenia wykreślony z rejestru organizatorów szkoleń na podstawie ust. 10 nie może zostać wpisany do rejestru organizatorów szkoleń przed upływem 3 lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu z rejestru organizatorów szkoleń.
  12. Organizator szkoleń prowadzący szkolenie dla kandydatów na przewodników górskich bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów szkoleń nie może zostać wpisany do rejestru organizatorów szkoleń przed upływem 3 lat od dnia wydania decyzji o stwierdzeniu prowadzenia szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów szkoleń.
  13. Marszałek województwa, nie rzadziej niż raz na 3 lata, dokonuje z urzędu kontroli organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich, którego wpis do rejestru organizatorów szkoleń dotyczy organizowania szkoleń na stałe.”;

9) w art. 25:

- a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

- „1. Egzamin na przewodnika górskiego przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez marszałka województwa właściwego ze względu na obszar górski.
  2. W przypadku gdy obszar górski obejmuje terytorium wykraczające poza jedno województwo, egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez marszałka województwa właściwego ze względu na zakres terytorialny jednej z części obszaru górskiego, którego dotyczą uprawnienia przewodnika górskiego.
  3. Wyboru komisji egzaminacyjnej w przypadku, o którym mowa w ust. 2, dokonuje kandydat na przewodnika górskiego.
  4. Do komisji egzaminacyjnych powołuje się przedstawicieli stowarzyszeń zrzeszających przewodników górskich dla określonego obszaru górskiego oraz organizacji zrzeszających organizatorów turystyki, a także przedstawiciela wojewódzkiego konserwatora zabytków, jeżeli na obszarze górskim objętym uprawnieniami, o które ubiega się kandydat na przewodnika górskiego, znajdują się zabytki i muzea.”,
- b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- „5a. Członkowie komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu otrzymują wynagrodzenie.”,
- c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Za sprawdzenie kwalifikacji kandydata na przewodnika górskiego pobiera się opłatę.”,
- d) dodaje się ust. 7–9 w brzmieniu:
- „7. Wysokość opłaty egzaminacyjnej za sprawdzenie kwalifikacji kandydata na przewodnika górskiego określa się odrębnie za część teoretyczną i część praktyczną egzaminu. Opłata egzaminacyjna nie obejmuje kosztów przejazdu, ubezpieczenia, zakwaterowania oraz wyżywienia.
8. Opłaty wniesionej przez kandydata, który nie przystąpił do egzaminu, nie zwraca się, z wyjątkiem przypadku, w którym kandydat na przewodnika górskiego zawiadomi urząd marszałkowski na piśmie o rezygnacji z przystąpienia do egzaminu w terminie co najmniej 14 dni przed egzaminem. W przypadku takiego zawiadomienia złożonego w terminie, urząd marszałkowski zwraca wniesioną opłatę egzaminacyjną w całości w terminie 60 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia oraz zawiadamia o tej rezygnacji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej w terminie 3 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia.
9. Opłata za część praktyczną egzaminu w przypadku niedopuszczenia do tej części egzaminu podlega zwrotowi w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia wyników części teoretycznej egzaminu.”;
- 10) w art. 26 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Uprawnienia przewodnika górskiego mogą być zawieszono za powtarzające się uchybienia w wykonywaniu zadań lub postępowaniu przewodnika górskiego:
- 1) jeżeli uchybienie stwierdzą osoby uprawnione do kontroli;
  - 2) w przypadku skarg potwierdzonych co do ich słuszności.
2. Zawieszenie uprawnień przewodnika górskiego może nastąpić na okres do 12 miesięcy. Przywrócenie zawieszonych uprawnień marszałek województwa może uzależnić od zdania egzaminu sprawdzającego, obejmującego część lub całość zakresu umiejętności wymaganych od przewodnika górskiego.”;
- 11) art. 27 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 27. Uprawnienia przewodnika górskiego cofa się, jeżeli przewodnik górski:
- 1) zostanie skazany prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 21 ust. 1b pkt 2;
  - 2) nie zda egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w art. 26 ust. 2 zdanie drugie.”;

12) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. Uprawnienia przewodnika górskiego nadaje, odmawia nadania, zawiesza i przywraca oraz cofa, w drodze decyzji administracyjnej, marszałek województwa właściwy dla miejsca zamieszkania osoby składającej wniosek o nadanie uprawnień w dniu złożenia tego wniosku, a w przypadku nieposiadania miejsca zamieszkania na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej – marszałek województwa wybrany przez osoby ubiegające się o te uprawnienia.

2. Uprawnienia przewodnika górskiego osobom, które nabyły kwalifikacje do wykonywania zawodu przewodnika górskiego w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a którym zostały uznane kwalifikacje do wykonywania zawodu przewodnika górskiego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, nadaje, zawiesza, przywraca oraz cofa marszałek województwa właściwy dla miejsca zamieszkania w dniu złożenia wniosku o nadanie uprawnień, a w przypadku nieposiadania miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – marszałek województwa wybrany przez osobę ubiegającą się o te uprawnienia. Podstawę do nadania uprawnień stanowi decyzja ministra właściwego do spraw turystyki o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu przewodnika górskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydana na podstawie ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394).
3. Ewidencję uprawnień przewodników górskich nadanych na podstawie niniejszej ustawy prowadzą marszałkowie województw, o których mowa w ust. 1 i 2.
4. Nadanie uprawnień przewodnika górskiego dokumentuje się przez wydanie legitymacji i identyfikatora przewodnika górskiego. W trakcie wykonywania zadań przewodnik górski jest obowiązany do posiadania przy sobie legitymacji przewodnika górskiego oraz do okazywania jej na żądanie osoby upoważnionej do wykonywania kontroli, o których mowa w art. 29 ust. 3, a także podmiotów upoważnionych na podstawie odrębnych przepisów.
5. Na podstawie danych o nadanych uprawnieniach przewodnika górskiego przekazywanych w postaci elektronicznej przez marszałków województw na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki są udostępniane dane liczbowe dotyczące uprawnień nadanych przez poszczególnych marszałków województw. Dane te są jawne.
6. Informacje o nadanych uprawnieniach przewodnika górskiego wpisywane i przekazywane w postaci elektronicznej przez marszałków województw ministrowi właściwemu do spraw turystyki są udostępniane przez ministra właściwego do spraw turystyki w postaci elektronicznej wszystkim marszałkom województw.”;

13) w art. 29:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby wykonujące zadania przewodnika turystycznego i pilota wycieczek podlegają kontroli. Kontrola obejmuje:

- 1) w przypadku przewodników górskich – posiadanie uprawnień przewodnika górskiego, wymaganych dla określonego obszaru górskiego oraz poprawność wykonywania zadań przewodnika górskiego;
- 2) w przypadku przewodników miejskich i terenowych oraz pilotów wycieczek – spełnienie wymogów, o których mowa w art. 22.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonuje osoba imiennie upoważniona przez marszałka województwa.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Marszałek województwa, o którym mowa w ust. 4, przekazuje otrzymane wyniki kontroli marszałkowi województwa, który nadał uprawnienia przewodnikowi górskiemu.”;

14) w art. 30:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizator turystyki jest obowiązany zapewnić klientowi uczestniczącemu w imprezie turystycznej opiekę osoby reprezentującej organizatora turystyki. Zakres tej opieki wynika z umowy organizatora turystyki z klientem.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organizator turystyki jest obowiązany wystawić osobie sprawującej opiekę, o której mowa w ust. 1, pisemne zlecenie, określając w nim miejsce lub obszar oraz czas świadczenia usługi, a także, jeżeli jest to konieczne, upoważnienie do działania w imieniu organizatora w zakresie niezbędnym do prowadzenia imprezy turystycznej.”;

15) w art. 32 dodaje się ust. 3–6 w brzmieniu:

„3. Członkowie komisji egzaminacyjnej języków obcych za przeprowadzenie egzaminu ze znajomości języka obcego otrzymują wynagrodzenie.

4. Za sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych pobiera się opłatę.

5. Wysokość opłaty za sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych określa się łącznie za część teoretyczną i część praktyczną egzaminu. Opłata ta nie obejmuje kosztów przejazdu, ubezpieczenia, zakwaterowania oraz wyżywienia.

6. Opłaty wniesionej przez osobę, która nie przystąpiła do egzaminu, nie zwraca się, z wyjątkiem przypadku, w którym osoba ta zawiadomi urząd marszałkowski na piśmie o rezygnacji z przystąpienia do egzaminu w terminie co najmniej 14 dni przed egzaminem. W przypadku takiego zawiadomienia złożonego w terminie, urząd marszałkowski zwraca wniesioną opłatę egzaminacyjną w całości w terminie 60 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia oraz zawiadamia o tej rezygnacji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej w terminie 3 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia.”;

16) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. 1. Przewodnicy turystyczni mogą oprowadzać obsługiwane wycieczki po muzeach, wystawach i zabytkach, jeżeli zadania tego nie wykonuje osoba upoważniona przez muzeum, organizatora wystawy albo właściciela lub posiadacza zabytku.

2. Oprowadzanie wycieczek, o których mowa w ust. 1, odbywa się w sposób określony przez dyrektora muzeum, organizatora wystawy albo właściciela lub posiadacza zabytku w regulaminie dla zwiedzających.”;

17) w art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw turystyki określi, w drodze rozporządzenia:

1) właściwość terytorialną marszałków województw powołujących komisje egzaminacyjne dla przewodników górskich, z uwzględnieniem podziału administracyjnego kraju;

2) kwalifikacje, skład, sposób powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych, o których mowa w art. 25, procedurę egzaminowania kandydatów na przewodników górskich oraz wzór świadectwa wydawanego przez te komisje, z uwzględnieniem obiektywności i rzetelności przeprowadzanej procedury egzaminacyjnej;

3) konieczne elementy wniosku o nadanie uprawnień przewodnika górskiego oraz dokumenty, jakie powinny być załączane do wniosku, z uwzględnieniem kompletności danych wymaganych do nadania uprawnień;

4) programy szkolenia kandydatów na przewodników górskich, wraz z minimalnym wymiarem godzin zajęć dla poszczególnych przedmiotów stanowiących program szkolenia, z uwzględnieniem zakresu zagadnień niezbędnych do właściwego wykonywania zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego;

5) warunki uzyskiwania poszczególnych klas przewodników górskich, obszar uprawnień przewodników górskich i stopień trudności tras oraz wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich posiadających uprawnienia określonej klasy, program podstawowego szkolenia specjalistycznego oraz programy uzupełniającego szkolenia dla przewodników górskich poszczególnych klas, z uwzględnieniem zakresu zagadnień niezbędnych do właściwego wykonywania zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego;

6) kwalifikacje, skład, sposób powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych języków obcych, o których mowa w art. 32 ust. 2, sposób i tryb działania tych komisji, procedurę przeprowadzania egzaminów z języków obcych oraz wzór świadectwa wydawanego

przez komisje egzaminacyjne języków obcych, z uwzględnieniem obiektywności i rzetelności przeprowadzanej procedury egzaminacyjnej;

- 7) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego oraz sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych, o której mowa w art. 32 ust. 2, w tym wysokość opłat za poszczególne części egzaminów, w wysokości nie niższej niż 100 zł oraz nie wyższej niż 400 zł, a także wysokość wynagrodzenia członków komisji za przeprowadzenie poszczególnych rodzajów i części egzaminów, mając na względzie rzeczywiste koszty przeprowadzenia egzaminu i funkcjonowania komisji egzaminacyjnych, a także nakład pracy członków komisji egzaminacyjnej oraz zakres ich obowiązków;
- 8) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień przewodnika górskiego, a także sposób noszenia identyfikatorów podczas wykonywania zadań przewodnika górskiego, z uwzględnieniem przejrzystości oraz kompletności danych dotyczących nadanych uprawnień przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego i terminu ważności tych uprawnień.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 oraz z 2012 r. poz. 759 i 1544) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 2, prezes sądu rejonowego działa w szczególności poprzez kontrolę kancelarii komornika, przeprowadzaną w razie potrzeby, nie rzadziej jednak niż co cztery lata, sprawowaną osobiście lub przez wyznaczonego sędziego i przy pomocy księgowego, a w zakresie kontroli finansowej przez upoważnioną osobę, oraz w ramach rozpatrywania skarg i zażaleń niestanowiących przedmiotu rozpoznania sądu w trybie art. 767 Kodeksu postępowania cywilnego. Prezes sądu rejonowego uprawniony jest do żądania od komornika wyjaśnień oraz do wydawania zarządzeń, których nieprzestrzeganie może stanowić podstawę wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub odwołania komornika z zajmowanego stanowiska.”;

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Komornik prowadzi kancelarię komorniczą, zwaną dalej „kancelarią” w rewirze sądu rejonowego, przy którym został powołany.”;

3) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rewirem komorniczym jest obszar właściwości sądu rejonowego, przy którym działa komornik.”,

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Jeżeli w obszarze właściwości nowo utworzonego sądu rejonowego nie ma siedziby kancelarii komorniczej, do czasu powołania komornika w tym rewirze, czynności egzekucyjne wykonują komornicy dotychczas właściwi.”,

c) uchyla się ust. 2b,

d) uchyla się ust. 4 i 5;

4) w art. 8 uchyla się ust. 3;

5) w art. 10:

a) w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) posiada zdolność psychiczną i fizyczną pozwalającą na pełnienie obowiązków komornika, którą ustala lekarz medycyny pracy;”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3–6 otrzymują brzmienie:

„3. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8 i 9, nie dotyczą osób, które ukończyły aplikację sądową, prokuratorską, adwokacką, radcowską lub notarialną i zdały wymagany egzamin, oraz osób, które w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed dniem złożenia wniosku o powołanie na stanowisko asesora komorniczego były zatrudnione co najmniej 3 lata na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta proku-

ratorskiego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego.

4. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8–10, nie dotyczą sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, radców lub starszych radców Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa oraz osób posiadających stopień doktora nauk prawnych.

5. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, nie dotyczy:

1) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.²²), lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, ze zm.²³);

2) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej.

6. Trzyletnie okresy zatrudnienia, o których mowa w ust. 3 i 5, ustala się jako sumę okresów obliczonych z zachowaniem proporcjonalności ich wymiaru.”;

6) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Komornika powołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek zainteresowanego, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby komorniczej.

2. Minister Sprawiedliwości ocenia, czy liczba komorników działających w danym rewirze jest wystarczająca, biorąc przy tym pod uwagę potrzeby prawidłowego i sprawnego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2, wielkość wpływu i stan zaległości spraw o egzekucję i o wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, stopień opanowania wpływu w tych sprawach, ilość przedsiębiorców mających siedzibę lub oddziały w obszarze rewiru oraz liczbę i strukturę ludności w rewirze. Minister Sprawiedliwości może odmówić powołania na stanowisko we wnioskowanym rewirze jeżeli nie jest to celowe.

3. O zwolnionym na skutek śmierci lub odwołania komornika stanowisku, Minister Sprawiedliwości ogłasza niezwłocznie, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. W obwieszczeniu należy wskazać rewir, imię, nazwisko oraz adres kancelarii dotychczasowego komornika oraz zaznaczyć że osoba, która zostanie powołana na stanowisko komornika przejmie prowadzenie spraw dotychczas prowadzonych i niezakończonych przez tego komornika. Wnioski o powołanie na zwolnione stanowisko składa się do Ministra Sprawiedliwości w terminie miesiąca od daty wskazanej w obwieszczeniu.

4. Minister Sprawiedliwości przesyła odpisy wniosków, o których mowa w ust. 1 i 3, wraz z załącznikami, radzie właściwej izby komorniczej w celu wyrażenia opinii w terminie 21 dni. Brak opinii nie stanowi przeszkody do nadania wnioskowi dalszego biegu.

²² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 7, poz. 45, Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830 oraz z 2013 r. poz. 829.

²³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830 oraz z 2013 r. poz. 829.

5. W tym samym czasie zainteresowany może ubiegać się o powołanie tylko na jedno stanowisko komornika.
  6. Minister Sprawiedliwości pozostawia bez rozpoznania wnioski złożone po terminie, o którym mowa w ust. 3, wszystkie wnioski zainteresowanego w przypadku złożenia wniosków o powołanie na więcej niż jedno stanowisko komornika, a także wnioski, do których nie załączono dokumentów, o których mowa w art. 12.”;
- 7) w art. 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Minister Sprawiedliwości w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1. Na postanowienie Ministra Sprawiedliwości w tym przedmiocie nie przysługuje zażalenie.”;
- 8) w art. 15a:
a) w ust. 1:
– pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za całkowicie niezdolnego do pełnienia obowiązków komornika lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się takiemu badaniu, mimo skierowania przez radę właściwej izby komorniczej lub prezesa właściwego sądu okręgowego;”,
– po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) ukończył 70 rok życia;”,
b) dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Komornik odwołany z przyczyny wymienionej w ust. 1 pkt 3a pełni swoje obowiązki do czasu wyznaczenia zastępcy komornika.”;
- 9) w art. 29a ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„7. Przewodniczącemu i członkom komisji egzaminacyjnej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.”;
- 10) art. 29b otrzymuje brzmienie:
„Art. 29b. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje co 2 lata zespół do przygotowywania pytań testowych i zadań na egzaminy konkursowy i komorniczy, zwany dalej „zespołem egzaminacyjnym”. Zespół egzaminacyjny składa się z pięciu osób, w tym dwie z nich są powoływane spośród osób wskazanych przez Krajową Radę Komorniczą.
2. Pracami zespołu egzaminacyjnego kieruje przewodniczący, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości.
3. Zespół egzaminacyjny sporządza na egzamin konkursowy zestaw 150 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi. Zespół egzaminacyjny zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.
4. Zespół egzaminacyjny sporządza na egzamin komorniczy dwa zadania pisemne, dotyczące czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komorników wraz z opisanymi istotnymi zagadnieniami.
5. Krajowa Rada Komornicza i rady izb komorniczych mogą zgłaszać zespołowi egzaminacyjnemu, za pośrednictwem przewodniczącego, propozycje pytań testowych.
6. Ostateczną treść pytań testowych na egzamin konkursowy ustala zespół egzaminacyjny.
7. Zespół egzaminacyjny przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości pisemne uzasadnienie prawidłowych odpowiedzi na sporządzone pytania testowe, w przypadku zaistnienia wątpliwości dotyczących treści pytań, a w szczególności w toku procedury odwoławczej od uchwały ustalającej wynik egzaminu konkursowego.
8. Członek zespołu egzaminacyjnego nie może być jednocześnie członkiem komisji egzaminacyjnej.
9. Przewodniczącemu i członkom zespołu egzaminacyjnego za udział w jego pracach przysługuje wynagrodzenie.

10. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu konkursowego, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, ustalony przez zespół egzaminacyjny i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin konkursowy.
  11. Minister Sprawiedliwości zapewnia obsługę administracyjną i techniczną zespołu egzaminacyjnego.
  12. Do wydrukowania i doręczenia pytań testowych i zadań wraz z opisami istotnych zagadnień poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 31 ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.²⁴), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
  13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 12, mając na uwadze konieczność zachowania zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i zabezpieczenia pytań testowych i zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;
- 11) w art. 29c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin konkursowy przeprowadzają komisje egzaminacyjne raz w roku, w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości równocześnie we wszystkich izbach komorniczych.”;
  - 12) w art. 29d w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku ogłoszenie o egzaminie konkursowym, w którym wskazuje:”;
  - 13) w art. 29h ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pozytywny wynik z egzaminu konkursowego uzyskuje kandydat, który otrzymał co najmniej 100 punktów.”;
  - 14) w art. 29i w ust. 2 uchyla się zdanie drugie;
  - 15) w art. 29j w ust. 3 uchyla się pkt 2;
  - 16) w art. 30b w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) został uznany za całkowicie niezdolnego do pełnienia obowiązków aplikanta komorniczego;”;
  - 17) w art. 31:
    - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin komorniczy przeprowadzają komisje egzaminacyjne raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości. Przepis art. 29c ust. 3 stosuje się odpowiednio.”,
    - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W trakcie egzaminu komorniczego zdający opracowuje dwa zadania pisemne, dotyczące czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komorników.”,
    - c) uchyla się ust. 5;
  - 18) w art. 31a:
    - a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu komorniczego ogłoszenie o egzaminie komorniczym, w którym podaje w szczególności:”,
    - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada izby komorniczej przekazuje każdego roku właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji, listę osób, które ukończyły aplikację komorniczą.”;
  - 19) w art. 31c:

---

²⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484, Nr 234, poz. 1386 i Nr 240, poz. 1429 oraz z 2012 r. poz. 769, 951, 1101, 1271 i 1529.

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W trakcie egzaminu komorniczego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz z orzecznictwa. W trakcie egzaminu zdający nie może posiadać przy sobie urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

3. Egzamin komorniczy odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji egzaminacyjnej.”;

20) art. 31d otrzymuje brzmienie:

„Art. 31d. 1. Egzaminatorzy dokonują oceny każdego z zadań z egzaminu komorniczego z zastosowaniem następującej skali ocen:

1) oceny pozytywne:

- a) celująca (6),
- b) bardzo dobra (5),
- c) dobra (4),
- d) dostateczna (3);

2) ocena negatywna – niedostateczna (2).

2. Oceny każdego z zadań pisemnych dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji egzaminacyjnej.

3. Każdy z członków komisji egzaminacyjnej sprawdzających zadania pisemne wystawia ocenę częściową, sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny częściowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen częściowych dotyczących prac zdającego do protokołu z przebiegu egzaminu komorniczego.

4. Ostateczną ocenę każdego z zadań pisemnych egzaminu komorniczego stanowi średnia ocen częściowych przyznanych przez każdego członka komisji egzaminacyjnej, przy czym:

1) oceny pozytywne to:

- a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,
- b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,
- c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,
- d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;

2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.

5. Pozytywny wynik egzaminu komorniczego uzyskuje zdający, który z każdego z zadań pisemnych z egzaminu komorniczego otrzymał ocenę pozytywną.”;

21) uchyla się art. 31e i art. 31f;

22) w art. 31h:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komisja egzaminacyjna podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu komorniczego.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) dodaje się ust. 4–20 w brzmieniu:

„4. Od uchwały o wyniku egzaminu komorniczego zdającemu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w ust. 1.

5. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisję egzaminacyjną II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, zwaną dalej „komisją odwoławczą”, w składzie sześciu członków.

6. W przypadku gdy przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba odwołań od uchwał o wynikach egzaminu komorniczego, Minister Sprawiedliwości może powołać więcej niż jedną komisję odwoławczą do rozpoznania odwołań od uchwał o wynikach danego egzaminu komorniczego, wskazując ich właściwość terytorialną.

7. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na członków wskazują:
    - 1) Minister Sprawiedliwości – czterech członków, spośród których wyznacza przewodniczącego;
    - 2) Krajowa Rada Komornicza – dwóch członków, spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań.
  8. Przewodniczącemu i członkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
  9. Kadencja komisji odwoławczej trwa 2 lata.
  10. Członkostwo w komisji odwoławczej wygasa w przypadku śmierci członka komisji odwoławczej.
  11. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji odwoławczej w przypadku:
    - 1) złożenia rezygnacji;
    - 2) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji odwoławczej;
    - 3) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków, z tym że odwołanie członka komisji odwoławczej, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, następuje za zgodą Krajowej Rady Komorniczej;
    - 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.
  12. Minister Sprawiedliwości może odwołać członka komisji odwoławczej, jeżeli przeciwko tej osobie jest prowadzone postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, mając na uwadze charakter i wagę zarzucanego jej czynu oraz to, czy ma on związek z wykonywaniem zadań członka komisji odwoławczej i rzutuje na jakość i sposób wykonywania tej funkcji.
  13. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania członka z komisji odwoławczej Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji odwoławczej. W przypadku członka, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, Krajowa Rada Komornicza w terminie określonym przez Ministra Sprawiedliwości wskazuje nowego kandydata na członka komisji odwoławczej.
  14. Członek komisji odwoławczej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 29f ust. 1. Przepis art. 29f ust. 2 stosuje się odpowiednio.
  15. Członkowie komisji odwoławczej przed przystąpieniem do rozpatrywania sprawy składają pisemne oświadczenia, że nie pozostają z osobą, której dotyczy sprawa, w stosunku, o którym mowa w art. 29f ust. 1.
  16. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od uchwał o wynikach egzaminu komorniczego.
  17. Uchwały komisji odwoławczej są podejmowane większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy członków komisji odwoławczej.
  18. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.
  19. Do postępowania przed komisją odwoławczą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267).
  20. Obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwości uzgadnia z jej przewodniczącym terminarz pracy komisji odwoławczej i zapewnia komisji odwoławczej miejsce i odpowiednie warunki pracy. Wydatki związane z działalnością komisji odwoławczej oraz wynagrodzenie przewodniczącego i członków komisji odwoławczej są pokrywane z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.”;
- 23) w art. 31i:
- a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
    - „3) tryb i sposób działania zespołu egzaminacyjnego, tryb i sposób ustalenia wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w art. 29b ust. 10, tryb i sposób zgłaszania propozycji py-

tań testowych i prawidłowych odpowiedzi na egzamin konkursowy oraz propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień na egzamin komorniczy, sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym, mając na względzie potrzebę obiektywnego sprawdzenia poziomu wiedzy osób egzaminowanych oraz konieczność zabezpieczenia pytań i zadań przed nieuprawnionym wglądem;”,

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres obowiązków, z tym, że:

- wynagrodzenie przewodniczącego komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu konkursowego nie może przekroczyć 400% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie egzaminu konkursowego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”,
- wynagrodzenie przewodniczącego komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu komorniczego nie może przekroczyć 500% przeciętnego wynagrodzenia,
- wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu konkursowego nie może przekroczyć 200% przeciętnego wynagrodzenia,
- wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu komorniczego nie może przekroczyć 400% przeciętnego wynagrodzenia, a także tryb jego wypłacania, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz mając na uwadze dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia po złożeniu przez przewodniczącego protokołu z prac komisji egzaminacyjnej;”,

c) dodaje się pkt 6–8 w brzmieniu:

„6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu egzaminacyjnego, mając na względzie, że wynagrodzenie z tego tytułu nie powinno przekraczać 350% przeciętnego wynagrodzenia, a także tryb jego wypłacania, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz mając na uwadze dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia po złożeniu przez przewodniczącego protokołu z prac zespołu egzaminacyjnego;

7) tryb i termin zgłaszania przez Krajową Radę Komorniczą kandydatów na członków komisji odwoławczej oraz tryb i sposób działania komisji odwoławczej, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego funkcjonowania komisji odwoławczej, konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej;

8) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz to, że wynagrodzenie z tego tytułu nie powinno przekraczać 400% przeciętnego wynagrodzenia, a także tryb jego wypłacania, mając na uwadze, że dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia następuje po złożeniu przez przewodniczącego protokołu z prac komisji odwoławczej.”;

24) w art. 32b w ust. 1:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) zrezygnował z pełnienia obowiązków asesora komorniczego lub ustało jego zatrudnienie w kancelarii;

2) z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za całkowicie niezdolnego do pełnienia obowiązków asesora komorniczego lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się takiemu badaniu, mimo zalecenia rady właściwej izby komorniczej lub prezesa właściwego sądu okręgowego;”,

b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) ukończył 70 rok życia;”,

25) w art. 85 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wyrażanie opinii w przedmiocie odwoływania komorników i asesorów komorniczych;”.

Art. 12. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639, Nr 113, poz. 659 i Nr 203, poz. 1192) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 uchyla się pkt 5;
- 2) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Staż urzędniczy trwa 6 miesięcy i kończy się egzaminem.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 15 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do pracowników podmiotów wskazanych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.²⁵), ubiegających się o dopuszczenie do posiadania broni, którzy przedstawiają orzeczenia lekarskie wydane w trybie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.”;
- 2) w art. 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Przepisy ust. 1 pkt 2–4 stosuje się odpowiednio do osób dopuszczonych do posiadania broni, o których mowa w art. 30 ust. 1.”;
- 3) w art. 30:
  - a) uchyla się ust. 3,
  - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Legalność posiadania broni przez osoby, o których mowa w ust. 1, potwierdza się w legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.²⁶) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 36 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) odbyła praktykę pływania na statkach żeglugi śródlądowej w charakterze członka załogi, w wymiarze:
  - a) nie dłuższym niż 48 miesięcy – w przypadku patentu,
  - b) nie dłuższym niż 21 miesięcy – w przypadku świadectwa– określonym szczegółowo w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1 pkt 4;”;
- 2) w art. 37 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) czas praktyki pływania w charakterze członka załogi na statkach żeglugi śródlądowej;”;
- 3) w art. 37a uchyla się ust. 13.

Art. 15. W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110, z późn. zm.²⁷) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:
„Art. 11a. Detektyw jest obowiązany zawiadomić organ prowadzący rejestr osób, którym wydano licencje, zwany dalej „rejestrem detektywów”, o zmianie danych, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1 lub 2, w terminie 7 dni od dnia zmiany tych danych.”;
- 2) w art. 29:
  - a) w ust. 1:
– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

²⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 628 i 829.

²⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 846 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 171, poz. 1057, z 2009 r. Nr 98, poz. 818, z 2010 r. Nr 127, poz. 857 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 168, poz. 1003, Nr 171, poz. 1016, Nr 222, poz. 1326 i Nr 227, poz. 1367.

²⁷ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 238, poz. 2021, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 121, poz. 1265 i Nr 173, poz. 1808, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 17 i Nr 171, poz. 1016

- „1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub przysługuje jej, na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa Unii Europejskiej, prawo do podjęcia zatrudnienia lub wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,”
- pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:
- „7) nie została zwolniona dyscyplinarnie z Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, wojska, prokuratury, sądu lub z innego urzędu administracji publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie, w okresie ostatnich 5 lat,
- 8) posiada pozytywną opinię komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania, sporządzoną na podstawie aktualnie posiadanych informacji przez Policję albo – w przypadku obywatela innego państwa – przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji państwa, właściwego ze względu na miejsce jej zamieszkania,”
- pkt 10 otrzymuje brzmienie:
- „10) legitymuje się dokumentem potwierdzającym odbycie szkolenia w zakresie zagadnień ochrony danych osobowych, ochrony informacji niejawnych, przepisów regulujących prawa i obowiązki detektywa oraz zasad wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych.”
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 4–6 i 10, potwierdzają odpowiednio: pisemne oświadczenie osoby ubiegającej się o wydanie licencji oraz zaświadczenie o niekaralności, zaświadczenie o odbyciu szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 10, albo decyzja o uznaniu kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawie uznania kwalifikacji w zawodzie detektywa. Dokumenty te osoba ubiegająca się o wydanie licencji jest obowiązana złożyć wraz z wnioskiem o jej wydanie.”
- c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
- „5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie szkolenia, w tym szczegółową tematykę i formę jego prowadzenia, jednostki właściwe do jego prowadzenia i wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, mając na względzie zapewnienie właściwego szkolenia detektywa, prawidłowego wykonywania usług detektywistycznych i wykonywania obowiązków wynikających z niniejszej ustawy oraz bezpieczeństwo przetwarzanych danych osobowych.”
- 3) uchyla się art. 30–34;
- 4) w art. 35 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Licencję wydaje, odmawia jej wydania, zawiesza lub cofa, w drodze decyzji administracyjnej, komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o wydanie licencji, a w przypadku osoby niemającej miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – Komendant Stołeczny Policji.”
- 5) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:
- „Art. 39a. 1. Komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania detektywa, a w przypadku detektywa niemającego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – Komendant Stołeczny Policji, jest obowiązany zawiadomić niezwłocznie organ prowadzący rejestr detektywów, o którym mowa w art. 40 ust. 1, o wydaniu licencji detektywa.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje dane określone w art. 40 ust. 2 pkt 1–3.
3. Komendant wojewódzki Policji lub Komendant Stołeczny Policji, w przypadku podjęcia decyzji, o których mowa w art. 37 ust. 2 albo w art. 38 ust. 1 albo 2, jest obowiązany zawiadomić o tym organ prowadzący rejestr detektywów, w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.”
- 6) w art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi rejestr detektywów.”

Art. 16. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1265, z późn. zm.²⁸) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6:

a) w ust. 1 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówką, potwierdzonego zdaniem egzaminem w przypadku, o którym mowa w ust. 3a,”

b) uchyla się ust. 2–3,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

„3a. Rada gminy liczącej powyżej 100 000 mieszkańców może wprowadzić, w drodze uchwały, obowiązek ukończenia szkolenia zakończanego egzaminem przed komisją egzaminacyjną, potwierdzającym znajomość topografii miejscowości oraz przepisów prawa miejscowego, przez przedsiębiorcę osobiście wykonującego przewozy lub kierowcę przez niego zatrudnionego.

3b. Za przeprowadzenie szkolenia i egzaminu, o których mowa w ust. 3a, pobiera się opłatę.

3c. W przypadku, o którym mowa w ust. 3a, rada gminy określi, w drodze uchwały:

1) częstotliwość egzaminów, nie rzadziej jednak niż raz w roku;

2) program szkolenia w wymiarze nieprzekraczającym 20 godzin;

3) sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, jej skład, tryb pracy oraz wysokość wynagrodzenia za pracę w komisji;

4) sposób egzaminowania oraz zakres wiedzy wymagany na egzaminie, na podstawie którego komisja egzaminacyjna przygotowuje pytania egzaminacyjne;

5) wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia;

6) wysokość opłat za szkolenie i egzamin, uwzględniając koszty szkolenia i egzaminowania oraz to, że łączna wysokość tych opłat nie może przekroczyć 20% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie szkolenia i egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.²⁹).”;

2) w art. 14a:

a) w ust. 2 w pkt 2 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) licencję – w przypadku zawieszenia wykonywania transportu drogowego taksówką.”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organ, który udzielił licencji, wydaje z urzędu zwróconą licencję lub wypisy w terminie 7 dni przed upływem okresu, na jaki zostało zawieszono wykonywanie transportu drogowego.”;

3) w art. 84 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Organy udzielające licencji lub zezwolenia w zakresie krajowego transportu drogowego osób są uprawnione na obszarze ich właściwości miejscowej i podczas wykonywania przewozu do kontroli prawidłowości pobierania opłat za przewóz osób oraz przestrzegania przepisów prawa miejscowego przez wykonujących na tym obszarze przewóz drogowy.

5. W przypadku przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 4, czynności, o których mowa w art. 85 ust. 1, dokonuje się po zakończeniu kontroli. Przepisu art. 85 ust. 3 nie stosuje się.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2012 r. poz. 933, z późn. zm.³⁰) w art. 186b ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Pracownicy służby ochrony lotniska realizujący zadania, o których mowa w ust. 5 pkt 1–5, oraz pracownicy specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej realizujący zadania na rzecz zarejestrowanego agenta, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, są obowiązani posiadać wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, a w przypadku realizacji

²⁸ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 21, 567 i 628.

²⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203, z 2012 r. poz. 118, 251, 637, 664 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 240 i 786

³⁰ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 951 i 1544 oraz z 2013 r. poz. 134 i 628

zadań, o których mowa w ust. 5 pkt 6, wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.³¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do postępowania i uchwał podejmowanych przez okręgową radę adwokacką w przedmiocie wpisu na listę lub skreślenia z niej stosuje się odpowiednio art. 12, art. 46, art. 68, art. 69 i art. 69a oraz przepisy działu VI ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.³²). Do postępowań i uchwał podejmowanych przez radę okręgową izby radców prawnych w przedmiocie wpisu na listę lub skreślenia z niej stosuje się odpowiednio przepisy art. 29, art. 291, art. 31, art. 311 i art. 312 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, ze zm.³³).”;

2) w art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, ustala regulamin przeprowadzania testu umiejętności dla kandydatów ubiegających się o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych, mając na względzie potrzebę określenia:

- 1) właściwości terytorialnej komisji egzaminacyjnych,
- 2) sposobu zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnych,
- 3) sposobu ustalania i ogłaszania terminów testów umiejętności,
- 4) warunków i sposobu przeprowadzania części pisemnej i części ustnej testu umiejętności, w szczególności:
  - a) zakresu przedmiotowego testu umiejętności,
  - b) czasu trwania testu umiejętności,
  - c) sposobu oceniania poszczególnych części testu umiejętności,
  - d) sposobu dokumentowania przebiegu testu umiejętności– uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia testu umiejętności oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji egzaminacyjnych.”..

Art. 19. W ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593, z późn. zm.³⁴) w art. 50a ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zadania, wzorcowy program oraz formy organizacyjne zajęć z zakresu wychowania fizycznego i sportu realizowane w urzędzie obsługującym Ministra Obrony Narodowej oraz jednostkach organizacyjnych podległych i przez niego nadzorowanych, a także wymagania, jakie powinny spełniać osoby prowadzące zajęcia z zakresu wychowania fizycznego i sportu, uwzględniając charakter i specyfikę służby wojskowej pełnionej w tym urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych.”.

³¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 150, poz. 1240 i Nr 163, poz. 1361, z 2007 r. Nr 121, poz. 831 i Nr 147, poz. 1028, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 178, poz. 1058.

³² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 7, poz. 45, Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830 oraz z 2013 r. poz. 829.

³³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830 oraz z 2013 r. poz. 829.

³⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745, Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 22, poz. 114, Nr 112, poz. 654, Nr 122, poz. 696, Nr 171, poz. 1016 i Nr 236, poz. 1396 oraz z 2013 r. poz. 675.

Art. 20. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674 i 675) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 w ust. 2 uchyla się pkt 2;
- 2) w art. 18m pkt 6 i 7 otrzymują brzmienie:
  - „6) nieusunięcia przez podmiot, w wyznaczonym terminie, naruszeń warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19 pkt 1, art. 19e, art. 19g i art. 19h;
  - 7) złożenia przez podmiot oświadczenia, o którym mowa w art. 18e ust. 2 pkt 1 i ust. 3, lub przekazania informacji, o których mowa w art. 19e pkt 1, niezgodnych ze stanem faktycznym;”;
- 3) art. 18o otrzymuje brzmienie:

„Art. 18o. Marszałek województwa sprawuje kontrolę w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, o których mowa w art. 19, art. 19e i art. 19f.”;
- 4) uchyla się art. 19a;
- 5) art. 19k otrzymuje brzmienie:

„Art. 19k. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis do rejestru, wzór certyfikatu, a także wzory formularzy składanych informacji, mając na względzie tworzenie warunków do rozwoju agencji zatrudnienia.”;
- 6) art. 92 otrzymuje brzmienie:

„Art. 92. Zadania w zakresie pośrednictwa pracy realizują pośrednicy pracy.”;
- 7) uchyla się art. 93;
- 8) art. 94 otrzymuje brzmienie:

„Art. 94. Zadania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej realizują doradcy zawodowi.”;
- 9) uchyla się art. 95;
- 10) art. 96–98 otrzymują brzmienie:

„Art. 96. Zadania w zakresie planowania rozwoju zasobów ludzkich oraz organizacji szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych realizują specjaliści do spraw rozwoju zawodowego.

Art. 97. Zadania w zakresie przygotowywania, realizacji i oceniania efektów programów i projektów z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizują specjaliści do spraw programów.

Art. 98. 1. Zadania w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy realizują liderzy klubów pracy.

2. Zadania w zakresie prowadzenia zajęć aktywizacyjnych w centrach informacji i planowania kariery zawodowej mogą realizować doradcy zawodowi.”;
- 11) art. 99a otrzymuje brzmienie:

„Art. 99a. Zadania przewidziane dla sieci EURES w wojewódzkich urzędach pracy wykonują doradcy EURES i asystenci EURES, a w powiatowych urzędach pracy wykonują pośrednicy pracy.”;
- 12) dotychczasową treść art. 99b oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, stanowiska dla pracowników, o których mowa w art. 91 pkt 1–6, oraz wymagania konieczne do zmiany stanowiska w ramach urzędu pracy, biorąc pod uwagę konieczność rozwoju i doskonalenia zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.”;
- 13) art. 100 otrzymuje brzmienie:

„Art. 100. 1. Pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 91 pkt 1–6, może być przyznany dodatek do wynagrodzenia finansowany ze środków Funduszu Pracy, uzależniony od doskonalenia kwalifikacji zawodowych, jakości wykonywanej pracy oraz zajmowanego stanowiska.

2. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb oraz warunki przyznawania i wypłacania dodatku do wynagrodzenia pracownikom, o których mowa w art. 91 pkt 1–6, mając na uwadze osiągnięcie zwiększonej efektywności oraz konieczność rozwoju zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.³⁵) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 114 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Na stanowiskach, o których mowa w art. 113, mogą być zatrudnione osoby posiadające tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny.”;

2) w art. 116 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Statut uczelni określa dodatkowe wymagania i kwalifikacje zawodowe osób zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 113.”;

3) uchyla się art. 117.

Art. 22. W ustawie z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. Nr 102, poz. 690 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 157) w art. 2 uchyla się ust. 1–3 i 5.

Art. 23. W ustawie z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka (Dz. U. Nr 123, poz. 850, z późn. zm.³⁶) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 w pkt 10 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 11,

b) uchyla się ust. 2;

2) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, określonych w art. 3 ust. 1 pkt 1, 4 i 6, oświadczenia wnioskodawcy, że ma on pełną zdolność do czynności prawnych oraz że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, a także oryginał zaświadczenia potwierdzającego złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym.”;

3) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. Minister Sprawiedliwości zasięga z Krajowego Rejestru Sądowego informacji, czy osoba ubiegająca się o licencję syndyka jest wpisana do rejestru dłużników niewypłacalnych.”;

4) w art. 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości może cofnąć licencję syndyka, w przypadku gdy osoba posiadająca licencję syndyka została skazana prawomocnym wyrokiem za nieumyślne przestępstwo lub nieumyślne przestępstwo skarbowe, które miało związek z wykonaniem uprawnień wynikających z licencji syndyka i rzutowało na jakość i sposób wykonywania tych uprawnień.”;

5) w art. 20:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przeciwko niej jest prowadzone postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, z wyjątkiem spraw, w których oskarżycielem jest podmiot, o którym mowa w art. 55 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁷), lub umyślne przestępstwo skarbowe.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

---

³⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544 oraz z 2013 r. poz. 675.

³⁶ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 223, poz. 1777, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 239, poz. 1590 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622.

³⁷ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 480 i 765.

„2. Minister Sprawiedliwości może zawiesić osobie posiadającej licencję syndyka prawa wynikające z licencji, jeżeli przeciwko tej osobie jest prowadzone postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, postępowanie o nieumyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, w którym oskarżycielem jest podmiot, o którym mowa w art. 55 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, mając na uwadze charakter i wagę zarzucanego jej czynu oraz to, czy ma on związek z wykonaniem uprawnień wynikających z licencji syndyka i rzutuje na jakość i sposób wykonywania tych uprawnień.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 611 i 628) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) służbie porządkowej – należy przez to rozumieć osoby podlegające kierownikowi do spraw bezpieczeństwa, wyznaczone przez organizatora, wpisane na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.³⁸);”;

2) w art. 19 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kierownikiem do spraw bezpieczeństwa może być wyłącznie osoba, która ukończyła szkolenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 23, a w przypadku imprezy masowej podwyższonego ryzyka została dodatkowo wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.”;

3) w art. 26 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) osobie wyznaczonej na kierownika do spraw bezpieczeństwa, w tym jej dane obejmujące: imię, nazwisko, numer PESEL – o ile został nadany, numer i datę wydania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla kierowników do spraw bezpieczeństwa imprez masowych, a w przypadku imprezy masowej podwyższonego ryzyka dodatkowo numer wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;”.

Art. 25. W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.³⁹) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 41 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 41. 1. Zorganizowane zajęcia w zakresie sportu w związku sportowym oraz w klubie sportowym uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez polski związek sportowy może prowadzić wyłącznie trener lub instruktor sportu w rozumieniu ustawy.
2. Do zadań trenera lub instruktora sportu należy poza prowadzeniem zajęć, o których mowa w ust. 1, przekazywanie aktualnej wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu treningu sportowego i współzawodnictwa sportowego w danym sporcie.
3. Trenerem lub instruktorem sportu w sportach, w których działają polskie związki sportowe, może być osoba, która:
- 1) ukończyła 18 lat;
  - 2) posiada co najmniej wykształcenie średnie;
  - 3) posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu;
  - 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 46–50, lub określone w rozdziale XIX, XXIII, z wyjątkiem art. 192 i art. 193, roz-

³⁸ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 628 i 829.

³⁹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 151, poz. 1014, z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 185, poz. 1092 i Nr 208, poz. 1240 i 1241 oraz z 2012 r. poz. 490.

dziale XXV i XXVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁴⁰).”;

2) uchyla się art. 42.

Art. 26. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.⁴¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33 w ust. 1:

a) uchyla się pkt 1,

b) w pkt 2 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) kategorii A co najmniej przez okres 2 lat – dotyczy instruktorów osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami, którzy uzyskują uprawnienia instruktora wyłącznie w zakresie prawa jazdy kategorii A,

b) kategorii B co najmniej przez okres 2 lat – dotyczy instruktorów osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami ubiegających się o uprawnienia do prowadzenia szkolenia w zakresie prawa jazdy kategorii B,”

c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) posiada prawo jazdy kategorii B co najmniej przez okres 2 lat oraz pozwolenie na kierowanie tramwajem – dotyczy instruktorów osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem;”;

2) w art. 58 w ust. 1:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) posiada co najmniej wykształcenie średnie;

2) posiada przez okres co najmniej 3 lat prawo jazdy kategorii B oraz przez okres co najmniej roku, odpowiednio do zakresu przeprowadzanego egzaminu:

a) prawo jazdy właściwej kategorii lub

b) pozwolenie na kierowanie tramwajem;”

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) ukończyła 23 lata;”;

3) w art. 134 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Okres posiadania uprawnień do kierowania pojazdami, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 3 oraz w art. 58 ust. 1 pkt 2, dla osób, które uzyskały uprawnienia do kierowania pojazdami po dniu 4 stycznia 2016 r., liczy się od dnia zakończenia okresu próbnego, o którym mowa w art. 91 ust. 1.”.

Art. 27. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.⁴²) w art. 29 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) uprawnienia trenera, instruktora sportu lub menedżera sportu, zwane dalej „dodatkowymi uprawnieniami w zakresie kultury fizycznej”.”.

Art. 28. 1. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

⁴⁰ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 611.

⁴¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 92, poz. 530, Nr 106, poz. 622, Nr 205, poz. 1210, Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454, z 2012 r. poz. 113 oraz z 2013 r. poz. 82, 657 i 700.

⁴² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 oraz z 2013 r. poz. 827.

- 1) uzyskały uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują prawo do wykonywania samodzielnych funkcji w tym zakresie;
  - 2) uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych geodezyjnych pierwszego stopnia, studiów wyższych geodezyjnych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich geodezyjnych, bez względu na kierunek ukończonych studiów, zachowują prawo ubiegania się o uprawnienia zawodowe w zakresach, o których mowa w art. 43 pkt 3, 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 4, na dotychczasowych zasadach przez okres 5 lat, od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
  - 3) rozpoczęły studia wyższe pierwszego stopnia, studia wyższe drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku geodezja i kartografia, zachowują prawo ubiegania się o uprawnienia zawodowe w zakresach, o których mowa w art. 43 pkt 3, 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 4, na dotychczasowych zasadach;
  - 4) uzyskały uprawnienia przewodnika górskiego na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują swoje uprawnienia jako uprawnienia przewodnika górskiego;
  - 5) uzyskały uprawnienia przewodnika turystycznego miejskiego lub terenowego lub pilota wycieczek na podstawie ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym, mogą dokumentować posiadane kwalifikacje legitymacjami potwierdzającymi nadanie tych uprawnień, a w przypadku utraty tych legitymacji mogą otrzymać od marszałka województwa, który nadał im te uprawnienia, duplikaty tych legitymacji;
  - 6) nabyły kwalifikacje dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują swoje uprawnienia;
  - 7) nabyły tytuł trenera lub instruktora sportu na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 25, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują swoje uprawnienia.
2. W przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 4, zachowują ważność legitymacje przewodnika górskiego i identyfikatory przewodnika górskiego wydane przed dniem 1 stycznia 2014 r. Ważność identyfikatora przewodnika górskiego kończy się z upływem 5 lat od dnia jego wydania.
  3. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 5, mogą posługiwać się wydanymi im identyfikatorami przewodnika turystycznego, nie dłużej jednak niż do dnia upływu ich ważności.

Art. 29. Pracownicy zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu dotychczasowym, pozostają na tych stanowiskach.

Art. 30. 1. Zakres, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu adwokackiego oraz radcowskiego w latach 2014 i 2015, z wyłączeniem przepisów dotyczących komisji przeprowadzających te egzaminy, odbywa się na podstawie ustaw zmienianych odpowiednio w art. 2 i art. 3, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że egzaminy nie będą obejmowały zadania polegającego na rozwiązaniu testu.

2. Zakres, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu notarialnego w latach 2013 i 2014 odbywa się na podstawie ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że egzamin ten nie będzie obejmował zadania polegającego na rozwiązaniu testu.

3. Zakres, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego w roku 2013 odbywa się na podstawie ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że do odwołania od uchwały o wyniku egzaminu komorniczego stosuje się przepisy, o których mowa w art. 31h ust. 4–20 ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 31. Do pracowników, którzy rozpoczęli aplikację adwokacką, radcowską albo notarialną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio przepisy art. 76a i art. 78c

ustawy zmienianej w art. 2, art. 34 ustawy zmienianej w art. 3 albo art. 74c ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym.

- Art. 32.** 1. Do aplikantów notarialnych, którzy rozpoczęli aplikację przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepis art. 72 § 1 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym.
2. Do aplikantów notarialnych, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 71 § 6–11 i 13 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio, z tym że:
- 1) aplikanci notarialni, którzy od dnia 1 stycznia 2013 r. rozpoczęli pierwszy rok aplikacji notarialnej sporządzają co najmniej 50 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 10 projektów czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8 ustawy zmienianej w art. 6;
  - 2) aplikanci notarialni, którzy od dnia 1 stycznia 2013 r. rozpoczęli drugi rok aplikacji notarialnej sporządzają co najmniej 30 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 6 projektów czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8 ustawy zmienianej w art. 6;
  - 3) aplikanci notarialni, którzy od dnia 1 stycznia 2013 r. rozpoczęli trzeci rok aplikacji notarialnej sporządzają co najmniej 10 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 2 projekty czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8 ustawy zmienianej w art. 6.
3. Do aplikantów notarialnych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 71 § 12 ustawy zmienianej w art. 6.

- Art. 33.** 1. Przepis art. 76 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do osób, które w okresie 5 lat przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin notarialny i nie zostały powołane na stanowisko notariusza albo asesora notarialnego.
2. Do asesorów notarialnych powołanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym.
3. Do asesorów notarialnych, o których mowa w ust. 2, w przypadku rozwiązania umowy o pracę od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.
4. Przepisów art. 44 § 2a–2c ustawy zmienianej w art. 6 nie stosuje się do osób, które przed wejściem w życie niniejszej ustawy zostały powołane na stanowisko notariusza albo zostaną powołane na to stanowisko po wejściu w życie niniejszej ustawy, jeżeli przed powołaniem pracowały w charakterze asesora notarialnego przez okres co najmniej 2 lat.

Art. 34. Decyzje Ministra Sprawiedliwości o powołaniu na stanowisko asesora notarialnego dotyczące osób, które nie zostaną powołane na stanowisko notariusza wygasają z mocy prawa po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 35. Postępowania dyscyplinarne wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przeciwko osobom pozostającym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisku asesora notarialnego toczą się nadal, według przepisów ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym.

- Art. 36.** 1. Postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości wszczęte i niezakończone do dnia 1 stycznia 2014 r. umarza się.
2. W przypadku orzeczenia wobec pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcy nieruchomości kary dyscyplinarnej jej zatarcie następuje z dniem 1 stycznia 2014 r.

3. Rozliczenie kosztów z tytułu odpowiedzialności zawodowej pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości, o których mowa w art. 194 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 8, następuje na dotychczasowych zasadach do dnia 30 marca 2014 r.

Art. 37. 1. Prowadzone na podstawie przepisu art. 193 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu dotychczasowym centralne rejestry pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości tracą moc prawną i podlegają zamknięciu z mocy prawa z dniem 1 stycznia 2014 r. Zamknięte rejestry zachowują znaczenie dokumentów.

2. Postępowania kwalifikacyjne o nadanie licencji zawodowej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami lub w zakresie zarządzania nieruchomościami wszczęte i niezakończone do dnia 1 stycznia 2014 r. umarza się.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, opłata za postępowanie kwalifikacyjne podlega zwrotowi.

Art. 38. Do osób, które przed dniem 1 stycznia 2014 r. rozpoczęły praktykę zawodową w zakresie wyceny nieruchomości, o której mowa w art. 177 ust. 1 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 8, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 39. 1. Dane osób, które w dniu 31 grudnia 2013 r. posiadały ważne licencje pracownika ochrony fizycznej lub zabezpieczenia technicznego, właściwy komendant wojewódzki Policji wpisuje na listy, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wydając w tym przedmiocie zaświadczenie. Do dnia 31 marca 2014 r. dokumentem potwierdzającym dokonanie wpisu na listy jest także ważna w dniu 31 grudnia 2013 r. licencja pracownika ochrony fizycznej lub zabezpieczenia technicznego.

2. Osoby, które w dniu 1 stycznia 2014 r. posiadają ważne licencje pracownika ochrony fizycznej, zachowują prawo do wykonywania czynności, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 9, o ile spełniają warunki wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej.
3. Zachowują swoją ważność orzeczenia lekarskie potwierdzające zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań pracownika ochrony, wydane na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym.
4. Wymóg ukończenia gimnazjum, o którym mowa w art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 9, spełniają też osoby, które ukończyły siedmioklasową albo ośmioklasową szkołę podstawową.
5. Spełnienie wymogu określonego w art. 26 ust. 3 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, potwierdzają także zaświadczenia o ukończeniu kursów lub kursów zawodowych prowadzonych przez placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego i organizatorów kształcenia zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68c ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁴³), potwierdzające przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

---

⁴³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979 oraz z 2013 r. poz. 87 i 827.

6. Postępowania w sprawie wydania, odmowy wydania, zawieszenia lub cofnięcia licencji pracownika ochrony fizycznej lub licencji pracownika zabezpieczenia technicznego wszczęte i niezakończone do dnia 1 stycznia 2014 r. umarza się.

Art. 40. 1. Do postępowań w sprawach:

- 1) nadania uprawnień przewodnika górskiego wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 10 i niezakończonych do dnia 1 stycznia 2014 r. stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym;
  - 2) wpisu do rejestru organizatorów szkoleń dla przewodników górskich wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 10 i niezakończonych do dnia 1 stycznia 2014 r. stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym;
  - 3) kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 10 i niezakończonych do dnia 1 stycznia 2014 r. stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym.
2. Postępowania w sprawie nadania, odmowy nadania, zawieszenia, przywrócenia lub cofnięcia uprawnień przewodnikom miejskim, przewodnikom terenowym lub pilotom wycieczek wszczęte i niezakończone do dnia 1 stycznia 2014 r. umarza się.
  3. W przypadku nieprzeprowadzenia egzaminu sprawdzającego kwalifikacje osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika miejskiego, przewodnika terenowego lub pilota wycieczek przed dniem 1 stycznia 2014 r., opłata z tego tytułu podlega zwrotowi.

Art. 41. Wpisy do rejestrów organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, o których mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym, tracą moc z dniem 1 stycznia 2014 r., z wyjątkiem wpisów dotyczących organizatorów szkoleń dla przewodników turystycznych górskich, które z dniem 1 stycznia 2014 r. stają się wpisami do rejestru organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich, o których mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 42. Ewidencje uprawnień przewodników górskich prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się ewidencjami uprawnień przewodników górskich, o których mowa w art. 28 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 43. 1. Do postępowań w sprawach powołania na stanowiska komornika sądowego wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu dotychczasowym i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Komornicy sądowi, którzy prowadzą kancelarie poza swoim rewirem mają obowiązek w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przenieść kancelarię do rewiru sądu rejonowego przy którym zostali powołani.

Art. 44. Staż urzędniczy, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 12, rozpoczęty przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odbywa się na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 45. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach, o których mowa w art. 92 ust. 1 pkt 2–4, art. 94 ust. 1 pkt 2–4, art. 96 ust. 1 pkt 2–4, art. 97 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 98 ust. 1 pkt 2 i 3 i art. 99a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 20, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują prawo do dodatku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 20, w brzmieniu dotychczasowym, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

- Art. 46.** Postępowania w sprawie nadania licencji zawodowych pośrednika pracy lub doradcy zawodowego wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy umarza się.
- Art. 47.** Studium zawodowe, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 22, w brzmieniu dotychczasowym, rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odbywa się na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 22, w brzmieniu dotychczasowym do czasu zakończenia cyklu kształcenia w rozpoczętej edycji.
- Art. 48.** Osoba, która rozpoczęła kurs specjalistyczny na stopień trenera klasy mistrzowskiej, pierwszej i drugiej oraz specjalistyczny kurs instruktorów w danym sporcie, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, może ubiegać się o uzyskanie tytułu trenera lub instruktora sportu na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 25, w brzmieniu dotychczasowym.
- Art. 49.** 1. Dotychczasowe akty wykonawcze wydane na podstawie upoważnień zawartych w art. 45 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 4, art. 37 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14 i art. 100 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 20, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 45h pkt 1 ustawy zmienianej w art. 4, art. 37 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14 i art. 100 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 20, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Dotychczasowe akty wykonawcze wydane na podstawie upoważnień zawartych w art. 77a ust. 12 i 13 ustawy zmienianej w art. 2, art. 36 ust. 12 i 13 ustawy zmienianej w art. 3, art. 74 § 18 i 19 i art. 75 ustawy zmienianej w art. 6, art. 31i pkt 3 i 5 ustawy zmienianej w art. 11 i art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 18, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 77a ust. 12 i 13 ustawy zmienianej w art. 2, art. 36 ust. 12 i 13 ustawy zmienianej w art. 3, art. 74 § 18 i 19 i art. 75 ustawy zmienianej w art. 6, art. 31i pkt 3, 5 i 6 ustawy zmienianej w art. 11 i art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
3. Dotychczasowe akty wykonawcze wydane na podstawie upoważnień zawartych w art. 191 ust. 8, art. 196 ust. 3 i art. 197 ustawy zmienianej w art. 8 oraz w art. 21 ust. 4 i art. 34 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 191 ust. 8, art. 196 ust. 3 i art. 197 ustawy zmienianej w art. 8 oraz art. 34 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 1 lipca 2014 r.
- Art. 50.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1, art. 5, art. 8, art. 9, art. 10, art. 13, art. 15, art. 16, art. 17, art. 24, art. 28 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz ust. 2 i 3, art. 36–42 oraz art. 49 ust. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*